

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ALESSANDRO
BARICCO
Smith
& Wesson

Çeviri: ŞEMSA GEZGİN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

♥ can
oyun

Ama olmadı işte, çoğu kez beklenen olmaz. Ekilir, biçilir ama iki şey arasında çoğunlukla bir bağlantı yoktur. Olduğunu öğretirler sana ama... bilmem, ben hiç görmedim. Zaman olur ekersin, zaman olur biçersin, o kadar... İşte bunun için bilgelik gereksiz bir kural, hüznün doğru olmayan bir duygudur, her zaman. O gün özenle ektik, hayal, çılgınlık ve yetenek ektik. Ne biçtik, belirsiz bir meyve: bizi her zaman güzel ve gizemli kılacak bir anının güzel ışığını ve bir duygulanmanın ayrıcalığını.

1902, Niagara Şelaleleri bölgesi. Bu bölgede yolları kesişen iki tuhaf tip: Tom Smith ve Jerry Wesson. Soyisimleri ünlü tabanca firmasının kurucularıyla benzeşse de büyük patronlarla pek ortak noktaları yok. Smith, kendine özgü yöntemleriyle bölgedeki son yetmiş yılın hava durumunu çıkarmak üzere Niagara'ya gelmiş bir meteorolog, kâşif ve borçları nedeniyle dört eyalette aranan bir dolandırıcı; baba mesleğini sürdüren Wesson ise nehirde intihar eden insanların cansız bedenlerini sudan çıkararak ömrünü geçirdiği için nehrin derinliklerini avucunun içi gibi bilen bir "balıkçı". Bu grotesk ikiliye çiçeği burnunda gazeteci Rachel Green de katılınca hikâye giderek renkleniyor...

Baricco'nun kaleminden hayatın patikalarında tökezleyenlere, umuda, umutsuzluğa ve deliliğe dair kara mizah yüklü bir oyun.

ALESSANDRO BARICCO
SMITH & WESSON

Smith & Wesson, Alessandro Baricco

© 2014, Alessandro Baricco

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Eylül 2017, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Editör: Nükhet Polat

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-3572-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ALESSANDRO BARICCO SMITH & WESSON

OYUN

İtalyanca aslından çeviren

Şemsa Gezgin

Alessandro Baricco'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

***İpek*, 1997**

***Kent*, 2001**

***Öfke Şatoları*, 2001**

***Homeros, İlyada*, 2006**

***Bin Dokuz Yüz*, 2007**

***Yarım Kalmış Bir Hayal*, 2007**

***Okyanus Deniz*, 2009**

***Emmaus*, 2011**

***Mr. Gwyn*, 2013**

***Şafakta Üç Kez*, 2014**

ALESSANDRO BARICCO, 1958'de İtalya'nın Torino kentinde doğdu. Yazarlık uğraşına, *La Repubblica* gazetesinde müzik eleştirmeni olarak başladı. Daha sonra *La Stampa* gazetesinde kültür sanat servisinde çalıştı. Denemeler ve kısa öyküler yazdı. RAI televizyonuna sanat programları hazırladı. Torino'da yaratıcı yazarlık okulu Scuda Holden'i kurdu. İlk romanı *Öfke Şatoları* Fransa'da Médicis Ödülü'ne değer görüldü. İkinci romanı *Okyanus Deniz*'le İtalya'da Viareggio Ödülü'nü aldı. *İpek* onu yaygın bir okur kitlesiyle buluşturdu, kitap otuza yakın dile çevrildi. Daha sonra *Kent*, *Yarım Kalmış Bir Hayal*, *Emmaus*, *Mr. Gwyn*, *Şafakta Üç Kez* ve *Smith & Wesson* adlı yapıtları yayımlandı.

ŞEMSA GEZGİN, İstanbul'da doğdu. İÜ Edebiyat Fakültesi İtalyan Dili ve Edebiyatı mezunu. 1984-1991 yılları arasında aynı bölümde araştırma görevlisi olarak, sonra Roma Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2008'de Italo Calvino'nun *Sen "Alo" Demeden Önce* adlı yapıtının çevirisiyle *Dünya Kitap* dergisinin Yılın Çeviri Kitabı Ödülü'nü aldı. Yapıtlarını dilimize kazandırdığı başlıca yazarlar arasında Umberto Eco, Cesare Pavese, Alessandro Baricco, Maurizio Maggiani, Margaret Mazzantini, Ferzan Özpetek sayılabilir. Ayrıca Orhan Pamuk'un, Oğuz Atay'ın ve Nedim Gürsel'in bazı yapıtlarını İtalyancaya çevirdi.

BİRİNCİ PERDE

Birinci Hareket¹, *Allegro*.

Niagara Şelaleleri'nin yakınlarında bir yer, yıl 1902.

Yoksul bir barakanın içi, darmadağınık ama sade bir mekân.

Yatağa uzanmış bir adam. Uyuduğu söylenemez. Sakince yatıyor.

Kapıya vurulur.

WESSON

(Yatağa uzanmış adam.) Kim o?

SMITH

(Dışarıdan) Oteldeki Mrs. Higgins bana sizden söz etti. Sizi ziyaret edebileceğimi söyledi.

1. Bir parçanın yavaşlık, çabukluk derecesi. (Ç.N.)

WESSON

Mrs. Higgins orospunun tekidir!

Ara.

WESSON

Duydunuz mu beni?

SMITH

(*Yine dışarıdan*) Evet, duydum duymasına da benim o konuyla ilgili hiçbir fikrim yok. Girebilir miyim?

WESSON

İtin, kapı açık.

Smith içeri girer, adamın yatakta olduğunu fark eder.

SMITH

Özür dilerim, uyuduğunuzu bilmiyordum...

WESSON

Uyumuyorum, yatıyorum. Her dört ayda bir, beş gün boyunca yatarım: İç organların işlevini düzene sokmaya yarar, yatay konum onları yeniden dengeler. Yataktan çıkmadan bakla püresi yerim. İşemek için kalkarım sadece. Bir de bakla püresini ısıtmak için.

SMITH

İlginç.

WESSON

Denemelisiniz.

SMITH

Birazcık sıkıcı değil mi?

WESSON

Sıkılmak tedavinin bir parçası.

SMITH

Doğru. Bir sandalye alabilir miyim?

WESSON

Alın, alın.

SMITH

(Bir sandalye alıp yatağın yanına yerleşerek) Bana sizden Mrs. Higgins söz etti.

WESSON

Çok güzel kadındır, fark etmişsinizdir.

SMITH

Harika, evet.

WESSON

Kocası yok, çocuğu yok, tuhaf. İnsan ister istemez soruyor kendi kendine, kimle yatıyordu, neden yatıyordu diye – siz sordunuz mu kendi kendinize?

SMITH

Sorduğumu sanmıyorum, hayır.

WESSON

Müşterilerle!

SMITH

Doğru.

WESSON

O bir orospu, ama beni yanlış anlamayın. Hoşlandığı için yapıyor, para almaz, bir dolar bile, sadece sevdiği için yapıyor. Hayran olunacak kadın. Siz otelde mi kalıyorsunuz?

SMITH

Üç hafta kaldım.

WESSON

Bir şey olmadı mı?

SMITH

Ne anlamda?

WESSON

Mrs. Higgins'le.

SMITH

Hayır, olmadı.

WESSON

Oldukça seçicidir.

SMITH

Tahmin ediyorum.

WESSON

Avukatları sever. Siz avukat mısınız?

SMITH

Ben mi? Meteorologum.

WESSON

Yani?

SMITH

Sadece bana ait bir yöntemle hava durumunu tahmin ediyorum, patentini de aldım, oldukça başarılı bir yöntem. İstatistikleri kullanıyorum. İstatistik nedir, bilir misiniz?

WESSON

Bir örnek verin.

SMITH

Chicago kentini ele alalım ve bir gün belirleyelim. Noel günü diyelim. Evet. Ben son yetmiş yedi yılda, 25 Aralık'ta Chicago'da havanın nasıl olduğunu biliyorum.

WESSON

On yıl önce Noel'de havanın nasıl olduğunu kimi ilgilendirir yahu?

SMITH

Beni.

WESSON

Gerçekten mi?

SMITH

Geçmişteki hava durumunu bilirim, gelecekte havanın nasıl olacağını öngörebilirim. Chicago kenti yetmiş yedi yıl boyunca Noel günü 62 kez kar altında uyanmışsa, bilirim ki gelecek Noel'de aynı şekilde uyanacağı olasılığı 5,7'de 4'tür. Size yolda büyük olasılıkla kaç santim kar olacağını da söyleyebilirim.

WESSON

Bu işle geçiniyor musunuz peki?

SMITH

Yavaş yavaş rayına oturuyor. Örneğin Chicago'ya kar küreği satsanız, istatistiklerimi görmek ilginizi çekebilir.

WESSON

Chicago'ya asla kar küreği satmam ben.

SMITH

Örnek olarak söyledim.

WESSON

Yazın başka bir iş bulmak zorunda kalırım.

SMITH

Büyük bir olasılıkla.

WESSON

Ben her gün havanın ertesi gün nasıl olacağını bilirim.

SMITH

Nasıl biliyorsunuz?

WESSON

Nehrin renklerine bakarım. Benim ne iş yaptığımı söylediler mi size?

SMITH

Evet, kim olduğunuzu söylediler. Balıkçı diyorlar size. Ama balık tutmuyorsunuz, biliyorum. Tuttuğunuz... nasıl desem? Beden mi desem?

WESSON

Renklere bakıyorum, sonra da nehrin nasıl hareket ettiğine, ne kadar yüksek olduğuna, ne kadar hızlı aktığına, kışını nasıl oynattığına bakıyorum. Nehir havanın nasıl olacağını biliyor ve bana söylüyor.

SMITH

Sık yanılır mısınız?

WESSON

Nadiren. Bunun için mi geldiniz bana?

SMITH

Hayır. Şu renk işini bilmiyordum.

WESSON

Neden geldiniz o zaman?

SMITH

Aslında Chicago'da kar küreği satan fazla insan yok, ben de kendi kendime, turistik yerlere gitmek daha iyi olur, dedim. Beni dinliyor musunuz?

WESSON

Devam edin.

SMITH

Aklıma şelaleler geldi. Dünyanın dört bir yanından bu gösteriyi izlemeye geliyorlar, gerçek bir çılgınlığa dönüşmeye başladı. Hal böyleyken ben de burayı görmeye geldim ve kalmaya karar verdim. Çizelgelerimi hazırlamam gerekiyor. Biraz zaman alır.

WESSON

Çizelge.

SMITH

Son yetmiş yedi yılda her Allahın günü buradaki, şelalelerdeki hava durumunu inceleyeceğim.

WESSON

Nasıl yapacaksınız?

SMITH

Biraz belediye arşivlerini karıştırırım, eski gazetelere göz atarım. Ama pek bir şey bulunamıyor. Ben de insanlara sorarım.

WESSON

İnsanlar kırk yıl önce havanın nasıl olduğunu nereden hatırlayacak canım!

SMITH

İşte herkes öyle sanıyor. Ama bu doğru değil. Hatırlıyorlar.

WESSON

Palavra.

SMITH

Şelalelerin altında en son ne zaman bir adam yakaladınız?

WESSON

Geçtiğimiz 3 Mart'ta. Kodaman biriydi, New York'lu bir banker. Üç gün Great Falls'ta kalmış, sonra araba yola çıkmak üzere onu beklerken bir şişe şampanya ısmarmış ve, nehre bir göz atıp geliyorum, demiş. Tek başına köprüye gitmiş, şampanyasını son damlasına kadar içtik-

ten sonra aşağı atlamış. Atlamadan önce son olarak ne yapmış, biliyor musunuz?

SMITH

Ne yapmış, siz yleyin.

WESSON

Yavaşca eldivenlerini çıkarmış ve köprü korkuluğunun üzerine koymuş. İlginçtir ki şapkası varmış başında, bankerlere özgü güzel bir şapkaymış, ama çıkarmamış, şapkasıyla birlikte atlayıvermiş... İnsanlar tuhaf.

SMITH

Nerede yakaladınız onu?

WESSON

Hızlı akıntıların olduğu noktada, kavak ağaçlı koyda. Tutup çıkarmak biraz g oldu çünkü bedeni kıyıdan uzakta, karmakarışık bir sürü şeyin altına sıkışmıştı. Kayıkla gitmek zorunda kaldım, üstelik yağmur yağıyordu ve korkunç bir rüzgâr vardı, su her yanına işliyor, insanın canına okunuyordu!

SMITH

Gördünüz mü?

WESSON

Neyi?

SMITH

3 Mart 1902, rüzgâr, yağmur ve soğuk. Not almama izin verir misiniz?

WESSON

Ne yapıyorsunuz yahu?

SMITH

(*Cebinden çıkardığı küçük bir deftere not alarak*) Akşamüstü müydü, sabah mı, akşam mı? Hatırlıyorsunuz, değil mi?

WESSON

Akşamüstü.

SMITH

Akşamüstü. (*Not defterini kapatır.*) İnsanlar havayı nasıl da biliyor, gördünüz mü!

WESSON

Lafa bak, o gün nehirden bir adam çıkardım ben!

SMITH

Siz son yirmi dört yılda nehirden 217 insan çıkardınız, biraz beraber çalışırsak bana çok büyük yararınız olacağından eminim.

WESSON

Pekâlâ, ben nehirden ölü çıkarıyorum, ya diğer insanlar? Nehirden ölü mü çıkarıyorlar sanki... Hatırlayamazlar...

SMITH

Ama insanlar bir gün babalarının ölümüne tanık olmuşlardır. Ya da hayatlarında ilk kez bir trene binmişlerdir. Bir kadını öpmüşlerdir, bir yarışmayı kazanmışlardır, bir sürü para kaybetmişlerdir, yeni bir eve taşınmışlardır, hastaneden çıkmışlardır. Özel günlerdir bunlar. Adınızı gazetede gördüğünüz ilk günü hatırlayıp hatırlamadığınızı sorabilir miyim?

WESSON

Tabii ki, gazete kupürü şurada, adımı da yanlış yazmış o piç kuruları.

SMITH

Gazeteyi siz mi satın almıştınız yoksa getirip gösterdiler mi?

WESSON

Gazete satın alacak bir insan mıyım ben sizce? Horace geldi nehre, gazeteyi sallayıp bağıırıyordu, o getirdi.

SMITH

Gazeteyi sallayarak nehre doğru koşuyordu. Nasıl bir ışık vardı?

WESSON

Çok aydınlıktı diyebilirim. Çok aydınlıktı. Çok sıcak, güzel bir sabahtı.

SMITH

Gördünüz mü?

WESSON

Ulan!

SMITH

Not almamın sizin için bir sakıncası yok, değil mi? (*Not defterini yeniden çıkarır.*)

WESSON

Mrs. Higgins'le denediniz mi?

SMITH

Sormamda bir sakınca yoksa, “denediniz mi” derken neyi kastediyorsunuz?

WESSON

Hayır, o anlamda değil, hava durumunu sordunuz mu, o anlamda diyorum.

SMITH

Hayır. Mrs. Higgins bende belli bir çekingenlik hissi yaratıyor.

WESSON

Çok güzel olduğu içindir.

SMITH

Evet, olabilir.

WESSON

Demek ona bir şey sormadınız.

SMITH

Konuya nazikçe girmek için bir yol bulamadım daha.

WESSON

Yazık.

SMITH

Haklısınız, biraz üzüntüye yol açacak bir durum bu.

WESSON

Siz hep böyle...

SMITH

Böyle ne?

WESSON

Düz müsünüz? Yani sesinizi hiç yükseltmiyorsunuz, de-
lirmiyorsunuz... hep sakinsiniz, değil mi?

SMITH

Oldukça.

WESSON

Oldukça mı?

SMITH

Evet, kontrolümü pek kaybetmem, eğer söylemek iste-
diğiniz buysa. Sadece nadiren, çok belirli durumlarda
kaybederim.

WESSON

Hım. Baklayla aranız nasıldır?

SMITH

Ne dediğinizi anladığımdan emin değilim.

WESSON

Sever misiniz, iğrenir misiniz, ne duyarsınız?

SMITH

Saygı duyarım, diyelim.

WESSON

Tamam o zaman, zahmet olacak ama kalkıp bana biraz
bakla ısıtır mısınız? Her şey orada, ocağın üstünde. Böy-
lece yerimden kalkmam, tedaviye devam ederim.

SMITH

Peki. (*Ayağa kalkar, barakanın bir köşesinde bir ocak vardır, oraya doğru gider.*)

WESSON

Sadece altını yakacaksınız, sonra tahta kaşığı alıp hiç ara vermeden karıştıracaksınız, yavaşça ama.

SMITH

Peki.

WESSON

Mrs. Higgins gerçekten size benden mi söz etti?

SMITH

Evet.

WESSON

Ne dedi?

SMITH

Şelaleleri sizden daha iyi kimsenin bilmediğini söyledi. Doğru mu?

WESSON

Tabii.

SMITH

Bütün ölüleri bulduğunuzu da anlattı. Nasıl buluyorsunuz?

WESSON

Harita aklımdadır benim. Nehrin haritası. Deneye deneye çizdim ben onu. Daha beş yaşında olmama rağmen

zamanımı bu işle uğraşarak geçiriyordum. Ne bulsam nehre atar, sonra durup gittiği yolu izlerdim. Bunu belleğime kazırdım. Bazen kayığa biner giderdim. Şimdi siz nehre bir ağaç gövdesi ya da bir banker, ne isterseniz onu atın, üç mil yol kat etsin, şelalelerden aşağı düşsün, sular altında kaybolsun, o güzel yolculuğundan sonra bildiğim yerde yakalayiveririm onu ben.

SMITH

Burası dünya intihar başkenti olduğuna göre kârlı bir iş gibi duruyor.

WESSON

Hayır, bakın, ben bu işi para için yapmıyorum. Bir dolar bile almam ben. Geçimimi sağlamak için başka iş yapıyorum.

SMITH

Ciddi misiniz?

WESSON

Şelalelerin orada bir büfem var... hediyelik eşya falan satıyorum. Canım istediği zaman açıyorum. Ara sıra nehirde tekneyle insanları gezdiriyorum.

SMITH

Rahatlatıcı bir şey galiba.

WESSON

Öyle. Daha yavaş karıştırmalısınız.

SMITH

Yavaş karıştırıyorum.

WESSON

Yeterince yavaş değil.

SMITH

Siz bana yavaşça dediniz, ben yavaşça karıştırıyorum.

WESSON

Ama yeterince değil.

SMITH

O zaman çok yavaşça demeliydiniz bana.

WESSON

Size demem gerekirdi ki...

SMITH

(*Sesi gittikçe yükselerek*) Bakın, sözcükler şaşmaz bir kesinliğe sahip küçük makinelerdir, inanın bana, insan sözcükleri kullanmasını bilmiyorsa hiç kullanmasın daha iyi, neyse öyle kalmayı kabul etmesi herkes için daha hayırlı olur; yani anlatmak için bir-iki harf anımsamaya çalışarak, ancak parmağıyla işaret etmeyi bilen kaba bir hayvan olduğunu kabul etsin – ama sonra insanlar bir sokak köpeğiymiş gibi tekme attığında da yakınmasın, çünkü bunu hak eder, eğer doğru bir biçimde iki sözcük bile dile getiremiyorsa, tahta kaşığı çok yavaş çevirmek gibi... siz çevirin o zaman, o pis yataktan kalkın, içinizdeki o leş organları dikey konuma getirin, yeryüzünün en iğrenç biçimde nemli yerinde yaşadığınız için zaten zarar görmüş durumdalar, şu boktan dört metreyi aşıp gelin de, sadece kokusunun kusturduğu mide bulandırıcı bakla püresini tek başınıza karıştırın... yetti be!

Kısa ara.

SMITH

(*Ansızın çok sakın*) Sizden beni bağışlamanızı rica ediyorum, çok sert bir babam vardı.

WESSON

Harika. Rol yapmıyordunuz, değil mi? Yani benim için yapmadınız bunu, değil mi?

SMITH

Hayır, kesinlikle. Benim azarlanmaya tahammülüm yoktur.

WESSON

Şaşırtıcı.

SMITH

Zamanla alışıyor insan.

WESSON

Karıştırmıyorsunuz. Hayır! Şaka yapıyordum. Ne adam...

SMITH

Beni bağışlamanızı rica ediyorum.

WESSON

Rica ederim... Uzatın elinizi, sevdim sizi.

SMITH

Adımı bile söylemedim size. Smith.

WESSON

Memnun oldum, Wesson. (*El sıkışırlar.*)

Uzun ara.

SMITH

Aa aksiliğe bak!

WESSON

Hadi be!

SMITH

Wesson... Şu bildiğimiz Wesson mu?

WESSON

Smith derken... gerçekten Smith mi?

İstenildiği kadar ara. Bu süre içinde, her çeşit silaha karşı duydukları koşulsuz nefreti göstererek tabanca ve tüfek kullanıyor taklidi yaparlar. Başlangıçta altı saniye süren bu ara gösterisi iki yıldır devam eden turneden sonra çok uzun sürebilir.

WESSON

Neyse.

SMITH

Yeniden karıştırmaya başlayayım, dibi tutmasın.

WESSON

Bari etrafta söylemeyelim.

Smith ocağın başına döner.

SMITH

Birbirimize ön adımızla hitap etmek bir çözüm olabilir.

WESSON

Çok iyi fikir!

Smith yeniden yatağa yaklaşıır ve elini Wesson'a uzatır.

SMITH

Tom. Memnun oldum.

WESSON

Jerry. Ben de memnun oldum.

İkinci Hareket, *Allegro*.

Dış mekân. Nehir üzerinde, tam şelalenin altında, boşluğa doğru uzanan yüksek bir iskele. Büyük bir su gürültüsü olduğu için, aralarında birkaç metre bulunan iki adam söylediklerinin anlaşılması için bağırarak zorundadırlar.

SMITH

Korkunç!

WESSON

İnsan altına dolduruyor, değil mi?

SMITH

Neeee?

WESSON

İnsan altına dolduruyor!

SMITH

Neyin altı?

WESSON

(Kendi kendine) Neyse.

SMITH

He, altında.

WESSON

Eğilmeyin.

SMITH

Kaç metredir?

WESSON

Elli.

SMITH

Metre olarak, diyorum.

WESSON

Elli metre.

SMITH

Evet, metre olarak.

WESSON

Elli ulan, elli!

SMITH

Neden deli diyorsunuz?

WESSON

(Kendi kendine) Tanrım sen bana sabır ver...

SMITH

Bence elli metre.

WESSON

Burası çok gürültülü, gelin benimle. (*İskelenin kara tarafına doğru yürür.*)

SMITH

(*Onu izler.*) Buraya gelmeden önce o bir kadeh konyak iyi bir fikir miydi, emin değilim.

WESSON

Ne?

SMITH

Konyak!

WESSON

Konyağı getirmedim.

SMITH

Biraz başıma vurdu.

WESSON

Tutunun!

SMITH

Düşmem!

WESSON

Hiç belli olmaz, sizi sonra oradan çıkarmak istemem.

SMITH

Düşmem dedim size.

WESSON

Tutunun dedim.

SMITH

Tutunuyorum.

WESSON

Ona tutunmak mı diyorsunuz siz?

SMITH

İstedigimi derim, düşmem diyorsam düşmem, bu boktan nehirde doğdunuz diye herkesin budala olduğunu söyleyemezsiniz, örneğin benim...

Ansızın durur, sonra yeniden korkuluklara sıkıca tutunur ve orada, gözleri boşlukta, kaskatı durur.

WESSON

İyi misiniz?

SMITH

Ansızın bir kusma isteği geldi.

WESSON

Durun, sizi tutayım.

SMITH

Yoğun bir istek...

WESSON

Bana tutunun. Gidelim buradan.

SMITH

Hiç başım dönmezdi benim, yemin ederim.

WESSON

Beyninizde gerçekten bir şeyler değiştiği kesin...

SMITH

Ne?

WESSON

Yok, diyorum ki... şu babanız, gerçekten sert bir babaymış.

Smith boşluğa doğru eğilir ve korkuluklardan aşağı kusar.

WESSON

Ne yapıyorsunuz?

SMITH

Kustum.

WESSON

Niagara şelaleleri'ne kustunuz!

SMITH

Bunun bir ayrıcalık olduğunu düşünüyorum!

WESSON

Olmaz olur mu, yahu! Kutlamamız gerekiyor bunu.

SMITH

24 şubat 1902, dünyanın en sade adamı Tom Smith, yüce ve vahşi doğanın kucağına eğildi ve kolları arasında...

Bir kez daha kusar.

WESSON

Oley!

SMITH

Bakla püresi yüzünden.

WESSON

Beş gün önce yediniz onu.

SMITH

Bakla püresi, artı konyak.

WESSON

Gelin.

SMITH

Gerçekte bir bakla püresi üzerine inen konyağı düşünmek gerekir, öyle bir süreç başlattı ki...

WESSON

Hemen eve dönmeliyiz.

SMITH

Bakla püresini uyandırdı sanki, anlıyor musunuz? Püre onikiparmak bağırsağının yakınlarında büzülüp kalmıştı ama konyak kendine gelsin diye üstüne atlayıverdi, onun için de...

WESSON

Susun!

SMITH

Özür dilerim.

WESSON

Tek bir laf bile etmeyin.

SMITH

Peki.

WESSON

Susun! Yanıt vermek istiyorsanız başınızı sallayarak verin.

SMITH

(Anlaştık, peki demek için var gücüyle başını salladı.)

WESSON

Yavaş! Fazla çırpınmayın, yoksa...

SMITH

Yok, şimdi çok daha iyiyim...

WESSON

İyiyseniz iyisiniz, aman!

Üçüncü Hareket, *Andante Allegro* *Andante.*

İlk baştaki aynı kulübe. Smith yatağa uzanmış, alnında bir mendil vardır. Wesson yatağın yanındaki bir sandalyede oturmuş, mısır koçanından bir pipo içmektedir. Aynı başlangıçtaki durum ama kişiler yer değiştirmiş.

SMITH

Neden yapıyorlar bunu?

WESSON

Neden mi atlıyorlar?

SMITH

Evet.

WESSON

Soruya bak! İnsanlar kendilerini öldürür, olur böyle şeyler.

SMITH

Evet, ama neden oradan atlayarak ölmek istiyorlar?

WESSON

Hee, onu mu diyordunuz... ne bileyim ben... Buldum! Muhteşem bir şey olduğu için.

SMITH

Nasıl yani?

WESSON

Bir odaya kapanıp kendini vurmaktansa... Burası büyük bir tiyatro gibi, öyle değil mi? Belki akıllarında son büyük gösterilerini oynamak vardır. Büyük bir final, anlatabiliyor muyum?

SMITH

Evet.

WESSON

Yıllar önce, tüm bu olayların başında, Philadelphia'lı biri geldi buraya, sirk işiyle para yapmış biri. Şelaleleri gördükten sonra, hiç de fena değil ama burada bir şeyin olduğu yok, dedi. Onun için hemen bir gösteri düzenledi. Ona göre orası şelale değil, bir sahneydi.

SMITH

Tiyatro mu kurdu orada?

WESSON

Hayır. Sirki vardı dedim, kulağınız duyuyor mu sizin?

SMITH

Çok iyi duyuyor.

WESSON

Bir kayık, parçalanmak üzere olan bir kayık satın aldı, kayığın adı Michigan, neyse, alıp bir akşam belli bir saatte şelalelerden aşağı düşüreceğini ilan etti. Sonra biletleri satmaya başladı.

SMITH

Siz var mıydınız?

WESSON

Daha bitmedi. Bir dâhi olduğu için kayığın içine ne koydu biliyor musunuz? Hayvan.

SMITH

Hayvan.

WESSON

Canlı hayvan. Bir keçi, bir domuz, iki hindi, bir manda ve bir ayı, gerçek bir ayı.

SMITH

İnanmıyorum.

WESSON

Biletler kapışıldı. İnsanlar Tower Rock'ta oturup gösteriyi izledi.

SMITH

Siz de izlediniz mi?

WESSON

Hayır ama babam oradaydı, o nedenle nasıl bittiğini ben de biliyorum.

Uzun ara.

SMITH

Olayın nasıl bittiğini öğrenmek için para mı ödemem gerekiyor?

WESSON

Michigan'ı akıntıların ortasına, şelalelerin başladığı yere yakın bir yerde aşağı bırakmış. Hayvanlar avazları çıktığı kadar bağırmaya başlamış... bağırmak denir mi?

SMITH

Hangi hayvandan söz ettiğimize bağlı. Keçi meler örneğin, bu konuda kuşku duymama gerek yok.

WESSON

Hayır, diyorum ki, beraber, bütün hayvanlar beraber... Haykırmışlar mı desem?

SMITH

Olmaz.

WESSON

Böğürmüşler?

SMITH

Manda için söyleyebilirsiniz belki.

WESSON

Ulan siz söyleyin o zaman! Her şeyi bildiğinize göre.

SMITH

Vahşi ve çok eski zamanlara ait bir doğanın ötesinden geliyormuş gibi kan dondurucu bir inleme başlattılar.

Ara.

WESSON

Neyse. Hayvanlar avazları çıktığı kadar bağırmaya başlamışlar, tamam mı? Boğazları kesiliyormuş gibi, sonra Michigan savrulmaya başlamış ve su yüzüne çıkmış olan bir kayaya şiddetle çarpmış.

Birisi kapıya vurur.

SMITH

Bu da kim acaba?

RACHEL

(*Dışardan*) Adım Rachel Green, Mrs. Higgins'in bir arkadaşayım!

SMITH

Bayan Higgins orospunun tekidir!

Ara.

SMITH

Duydunuz mu beni?

RACHEL

Saçmalamayın ve içeri girmeme izin verin!

SMITH

İtin, kapı açık!

RACHEL

(İçeri girer. Yirmi yaşlarında genç bir kızdır.) Bu ne? Böyle bir yere tıklandığınıza göre dünyadan nefret mi ediyorsunuz acaba?

SMITH

Efendim?

RACHEL

(Smith'e doğru yürüyerek) Rachel Green, memnun oldum, *San Fernando Chronicle* muhabiri. Balıkçı lakaplı Jerry Wesson siz misiniz?

SMITH

Ben mi?

RACHEL

Hayır, siz değilsiniz. O zaman siz Smith, siz de Wesson'sınız. Memnun oldum, Rachel Green, *San Fernando Chronicle* muhabiri. İzninizle. (Yatağın ayakucuna oturur.)

SMITH

Aslında bu yörede yaşayan bizler gazetecilerden genellikle nefret etmeye eğilimliyizdir.

RACHEL

Ne kadar orijinal, tebrik ederim. Ağza atacak bir lokma yok mu?

WESSON

Bayat bakla püresi var.

SMITH

Konyak var.

RACHEL

Sanırım konyak alacağım.

SMITH

Çok iyi seçim. Mr. Wesson, size zahmet olacak...

RACHEL

Bakıyorum işten başınızı kaşıyacak vaktiniz yok...

SMITH

Yanlış anlamayın, kendi çapında sarsıcı bir deneyim sonrası, pek görülmemiş bir şekilde, rahatladığım bir anda oldu.

RACHEL

Sizi anladığımdan emin değilim.

WESSON

(*Konyak şişesini aldığı köşeden*) Tam dinlenme saati can sıkmaya geldiniz.

RACHEL

Ah, evet, doğru. Özür dilerim.

SMITH

Bağışlandınız. Ama bize kim olduğunuzu ve buraya ne yapmaya geldiğinizi söylemenizi rica edebilir miyim?

RACHEL

Doğru. Uzun uzun mu anlatayım, yoksa kısa mı keseyim?

WESSON

Kısa! (*Kıza bir kadeh konyak uzatır.*)

RACHEL

Peki. Ben gazeteciyim, cebimde üç dolar, on sekiz sentim var ve hiçbir şeyin meydana gelmediği bu kenef gibi yerde gerçek bir haber yakalayamazsam yarın gidip Mrs. Higgins'in temizlik işlerini yapmak zorunda olacağım.

Ara.

SMITH

Anlaşılan uzun bir açıklama dinlemek yararsız olmaya-bilir.

RACHEL

Pekâlâ. Adım Rachel Green, yirmi üç yaşımdayım. İki yıl önce sadece beni ilgilendiren ve hatırlamak istemediğim nedenlerden evden kaçtım. Bir hayalim vardı, o da yazar olmaktı. Ben şaşılacak biçimde iyi yazı yazarım, biliyor musunuz? Böylece gazeteciliği denemeyi düşündüm. İşte hikâyeye oradan başlamak gerek. İki yıldır *San Fernando Chronicle*'da çalışıyorum ve bana düşen en büyüleyici iş, gelgitlerin çizelgelerini doldurmak oldu. Eğer yirmi üç yaşında bir kadınsan, Amerikan gazeteciliğinin sana iş olarak sunduğu şey redaksiyon bölümüne sandviç götürmek ve akşam geç vakit müdürüne oral seks yapmaktır. İğrenç. Sesimi çıkarmıyor, dayanmaya çalışıyordum, ama dokuz gün önce dayanamadım ve tam redaksiyon ofisinin ortasında deli gibi bağır-maya başladım. Sanırım ağzıma geleni söyledim, özellikle de bir domuz çetesi olduklarını. Müdür hiç umur-samadı, masasından kalktı, elinde bir kâğıt vardı, yanıma gelip şöyle dedi:

Gazetecilik mi yapmak istiyorsun? Yap.

Ve bir kâğıt uzattı.

Birinci sayfa bir haber getirmen için sana on gün veriyorum, dedi.

İşte kâğıt bu.

Kâğıdı iki adama uzatır, okurlar.

SMITH

“Niagara Şelaleleri, Balayı Cenneti” mi?

RACHEL

Evet. Yol parasını cebimden ödeyip buraya geldim, araştırdım ve insanların buraya balayı yapmak için geldiklerini keşfettim. Nedenini kimse bilmiyor. Hikâye bu kadar.

SMITH

Gerçekte ben de kendi kendime sürekli soruyordum...

RACHEL

Geri dönecek param yok. Yirmi dört saat içinde küçük bir haber yollamazsam boku yerim.

WESSON

Bakın, Mrs. Higgins’in temizlik işinde oldukça iyi para kazanılıyor.

RACHEL

Başka planlarım olduğunu anlayabiliyor musunuz?

WESSON

Tabii ki.

RACHEL

Neyse bari.

SMITH

Bu kadar vahim derecede sınırlı zamana sahip olduğunuzu göre, neden bizi ziyaret ederek vakit harcadığınız konusunu anlamak gerek, ikimizin de balayı için burada olmadığımızı size kesinlikle söyleyebilirim.

RACHEL

(*Wesson'a*) Bu ne biçim konuşuyor ya?

WESSON

Güzel, güzel konuşuyor.

RACHEL

Peki, öyle diyelim...

WESSON

Eğer isterseniz çevirebilirim.

RACHEL

Hayır, hayır, çok iyi anladım. Benim neden burada olduğumu bilmek istiyorsunuz.

WESSON

Güzel bir soru...

RACHEL

O domuzların ekmeğine yağ sürmemek için buradayım, babamın yanına dönüp düşlerimden vazgeçmek istemiyorum. Buradayım çünkü şimdi teslim olursam ömür boyu teslim olacağım demektir.

SMITH

Yani?

RACHEL

Bir planım var, onun için de ikinize ihtiyacım var.

WESSON

İkimize!

RACHEL

Bu muhteşem, göt kadar yerde hiç olay yok mu? Peki. O zaman haberi ben yaratırım. İşte böyle düşündüm.

WESSON

Nasıl olacak?

RACHEL

Daha önce hiç olmayan bir şeyler olmasını sağlayacağız burada.

SMITH

Sağlayacağız derken...

RACHEL

Evet. *Biz sağlayacağız.* Siz ikiniz ve ben.

WESSON

O dediğiniz şey... ne gibi bir şey?

SMITH

Durun, bir dakika, hemen belirtayım: İkimiz birden çok meşgulüz.

RACHEL

Yatak ısıtmakla mı?

SMITH

Nasıl anladınız?

RACHEL

Anlamadım, hakkınızdaki her şeyi biliyorum da ondan.
Gazeteci olduğum için bilgi topladım.

SMITH

Her şeyi derken neyi kastediyorsunuz?

RACHEL

Gerçekten bilmek istiyor musunuz?

SMITH

Duruma bağlı...

WESSON

“Duruma bağlı” da ne demek! Tabii ki bilmek istiyorum...

RACHEL

Mr. Smith, sizden başlayabilir miyim?

SMITH

İlla gerekiyorsa başlayın...

RACHEL

Hazırladığınız istatistik çizelgelerin hikâyesi çok ilgimi
çekti.

SMITH

Teşekkür ederim.

RACHEL

Burada herkesin dilinde o hikâye. Onun için oturup bir-iki hesap yaptım. Çizelgelerinizi tamamlamanız için ne kadar zaman gerekiyor biliyor musunuz? Otuz iki yıl, üstelik de iyimser bir öngörü bu. Kısacası tamamen uydurmasyon bir iş. Onun için neden gelip buraya kapandığınızı merak edip öğrenmek istedim. Birkaç gün araştırdıktan sonra Mrs. Higgins durumu bana açıkladı. Özetleyeyim mi?

SMITH

Buyurun.

RACHEL

Ya oldukça dâhi, hatta fazlasıyla dâhi bir kâşifsiniz ya da şanssız bir insansınız. Ama gerçek şu ki borçlarınız yüzünden Birleşik Devletler'in dört eyaletinde aranıyorsunuz. Yatırımcılarınızın iş yönetme biçiminizden pek memnun olmadıkları belli.

WESSON

(*Smith'e*) Ne diyor bu yahu...

SMITH

Yok bir şeyey, sonra anlatırım.

RACHEL

Iowa'da ise dolandırıcılıktan aranıyorsunuz, ama başka bir mesele yüzünden. Bir ara sihirbazlık yaptığınız doğru mu? Yoksa ben mi yanılıyorum?

SMITH

Geçici bir meraktı...

RACHEL

İnsanları ve eşyaları yok ediyormuşsunuz.

SMITH

Olabilir.

RACHEL

Sonra kendiniz yok oldunuz.

SMITH

Bakın, hiç de kolay değildi...

RACHEL

Hâlâ arıyorlar, tebrikler.

SMITH

Teşekkür ederim.

RACHEL

Sizi tanımadan önce buraya hayatınıza son vermek için geldiğinizi düşünüyordum ama şimdi eğer şelalelerden aşağı atlamayı düşündüyseniz bunun sadece bir anlığına aklınızdan geçtiğini biliyorum. Siz hayatı çok seviyordunuz, değil mi?

SMITH

Hayatın eşsiz mutluluklar verebilecek tuhaf bir ortam olduğunu düşünüyorum.

RACHEL

Tamam işte. Niyetiniz intihar değil. O halde ne yapmaya geldiniz buraya?

SMITH

Anlatmayı deneyebilirim.

RACHEL

Sonra. Şimdi Balıkçı lakaplı Mr. Wesson'a biraz zaman ayırmamız gerekiyor.

WESSON

Evet, lakabım Balıkçı.

RACHEL

Ama gerçek Balıkçı, bir tür yerel kahraman, bir efsane olan babanızdı. Çünkü o insanları sudan canlı çıkarırmış, doğru mu?

WESSON

O ne demek?

RACHEL

Can kurtarmayı bilirmiş, otuz yıl içinde nehir akıntılarında on bir hayat kurtarmış ama on ikincide, dokuz yaşındaki küçük bir çocuğu kurtarmaya çalışırken ölmüş. Çocuk oyun oynuyormuş, şelalelerin yaklaşık yüz metre ötesinde suya düşmüş, balıkçı onun suya düştüğünü görmüş. Hemen suya atlamış, çocuğu yakalamayı başarmış ve onu kollarının arasında sıkıca tutarken onunla birlikte, elli metrelik korkunç bir uçuşla girdaplarda yok olmuş. Wesson, siz onu düştüğü yerden birkaç mil ileride bulduğunuzda çocuk hâlâ kollarının arasındaymış.

WESSON

Çocuğu bırakmamıştı, evet.

SMITH

(*Not defterini çıkarırken*) Hatırlıyor musunuz acaba, hava açık mıydı yoksa...

RACHEL

Çocuğu bırakmamış çünkü o bir kahramanmış. Bir kahramanın evladı olmak kolay değildir. Siz her şeyi bırakıp... ne bileyim, örneğin Newport'ta kasap olabilirdiniz ama nehir sizin için bir tutku; babanız onu anlamayı, tanımayı ve hareketlerini öngörmeyi öğretmiş size. Onun için burada kalmışsınız, insanlar bir başka kahramana, bir başka Balıkçı'ya sahip olacaklarına inanamamışlar ve hikâyelerle sayıları birbirine karıştırmaya başlamışlar, sanki siz ve babanız tek bir insanmışsınız gibi. Sonuçta güzel bir yazgı ama eksik kalan bir şey var, değil mi? Gerçekten sizin olan, unutulmayacak bir hikâye, bir yiğitlik olayı, sadece size ait bir mucize eksik. Bir av köpeği gibi ceset bulmak fena değil, ama siz...

WESSON

Kim anlattı size bu hikâyeyi?

RACHEL

Burada herkes biliyor bunu...

SMITH

Gerçekte ben bilmiyordum...

WESSON

Ama bir gün gelecek, büyük bir şey gerçekleştireceğim ve babamın gölgesi olmaktan kurtulacağım, bunu da söylediler mi size?

RACHEL

Henüz söylemediler.

WESSON

O zaman ben söyleyeyim. Kendim olmak istiyorum. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?

RACHEL

Tabii. Mr. Wesson, bu dediğinizi, var olmayı hepimiz istiyoruz.

SMITH

Siz yirmi üç yaşında olduğunuzdan emin misiniz?

RACHEL

Beyler, bir sorum daha olacak, sonra da söyleyeceklerim bitmiş oluyor: Cebinizde kaç para var?

SMITH

On iki dolar, yetmiş beş sent.

WESSON

Ben ne bileyim. Üç, dört dolar.

RACHEL

İyi, benim paramla birlikte on dokuz dolar yapıyor. Şimdi kısaca söyleyeyim: Hayattan çok şey bekliyorduk, hiçbir şey beceremedik, hiçliğe doğru kayıp gidiyoruz ve bunu göt kadar bir yerde yapıyoruz; burada harika bir şelale bize her gün yoksulluğun insanların bir buluşu olduğunu ve büyüklüğün dünyanın normal gidişatı olduğunu anımsatıyor. Başımıza kurşunu sıkabiliriz ama tabanca alacak paramız bile yok. Onun için boka batmış durumdayız, üçümüz birden... sadece bir şey bizi kurtarabilir.

WESSON

Neymiş o?

RACHEL

Sahip olduğumuz yetenek.

SMITH?

Neymiş o?

RACHEL

(*Smith'e dönerek*) Dâhiliğiniz, Smith. (*Wesson'a dönerek*) Dünyada hiç kimsenin bilmediği nehir üzerine tüm bildikleriniz, Wesson.

Ara.

SMITH

Kendi yeteneğinizi söylemediniz, küçükhanım.

RACHEL

Şey... Tabii. Ben yirmi üç yaşındayım. (*Ansızın aklına bir şey gelir. Bir saat çıkarır.*) Hay Allah, Mrs. Higgins'i unuttum! (*Ayağa kalkar.*) Hemen gitmem lazım.

WESSON

Aa olmaz ama...

RACHEL

Mrs. Higgins'e, otelinde bir gece daha kalma karşılığında masaj yapmaya söz verdim.

WESSON

Peki, öyle olsun, ama hâlâ söylemediniz...

SMITH

Masaj mı? Nasıl yani?

RACHEL

Eğer keyfi yerindeyse bir de akşam yemeği kazanabilirim. Sonra görüşelim mi?

WESSON

Hâlâ söylemediniz...

RACHEL

Bu arada şunu alın, daha sonra konuşalım. (*Smith'e bir kâğıt uzatır.*) Bugün gazeteme yolladığım telgraf bu. Wesson, gece oturmak ve her şeyi unutmak için şelalelerdeki en güzel yer neresidir?

WESSON

Kesinlikle Üç Kız Kardeş'tir.

SMITH

Yok, lütfen lokantaya gitmeyelim.

WESSON

Küçücük üç adanın adı o, şelalelerin biraz yukarısında kalıyor.

RACHEL

Bizi oraya götürür müsünüz? Güneş battıktan sonra. Bu akşam hava güzel olacak, değil mi?

SMITH

(*Cebinden bir not defteri çıkarır.*) Evet, ne diyorduk, hemen...

WESSON

Orada günbatımı çok güzel, hava biraz serindir, şahane bir yerdir.

RACHEL

Tamam o zaman, sohbetimize orada devam ederiz. (*Gitmek üzere hareket eder.*) Telgrafa bir göz atın, sonra anlatırım size. Mrs. Higgins'in orada bekleyeceğim, sizi görmekten memnun olacaktır, sizden hep çok iyi söz ediyor. (*Mutfağın önünden geçerken*) Şu işe bakın, ne tuhaf, hela mutfakta duruyor. (*Daha iyi görmek için eğilir.*) Aslında, şimdi iyice bakınca, lavabo da olabileceğini görüyorum. Evet, büyük bir olasılıkla lavabo o. Ara sıra biraz temizlik yapsanız olmaz mı?

WESSON

Ben...

RACHEL

O halde akşam görüşmek üzere. (*Dışarı çıkar ve kapıyı açık bırakır.*)

Smith ve Wesson uzun süre sessizce otururlar. Wesson ayağa kalkar ve kapıyı kapatır, sonra yeniden yerine oturur. Uzun bir iç çeker.

WESSON

... sonunda Michigan savrulmaya başlamış ve su yüzüne çıkmış olan bir kayaya şiddetle çarpmış. Şelaleye daha yaklaşık elli metre varmış. Para verip bilet alanlar, "Olmaz!" diye bağırmaya başlamış. Ama sonra, Michigan sulara gömülürken, hayvanlar aşağı atlamaya başlamışlar. İlk atlayan devede olmuş. Atlayıp yok olmuş.

SMITH

Devekuşu yoktu.

WESSON

Vardı, devekuşu diye saymıştım.

SMITH

Bir keçi, bir domuz, iki hindi...

WESSON

... ve bir devekuşu demiştim.

SMITH

Aslında siz bir manda demiştiniz ve...

WESSON

Ne mandası canım!

SMITH

... bir ayı.

WESSON

Bir devekuşu ve bir ayı.

SMITH

Devekuşu yeni çıktı.

WESSON

Hayır, siz sağırsınız.

SMITH

Sonunda ne oldu yahu, sonunda ne bok olduğunu öğrenmek mümkün mü?

WESSON

Sadece ayı kurtulmuş, yüze yüze kıyıya ulaşmış. Ertesi gün kasabada, onu bir kafesin içinde halka göstermişler, insanlar onu görmek için kuyruk olmuş.

SMITH

İlginç.

WESSON

O kız var ya, uyanık.

SMITH

Gerçekten ilginç bir tip.

WESSON

Doğru söyleyin, bu evin düzene sokulması gerekiyor mu sizce?

SMITH

Bu konuda hiç kuşku yok.

Uzun ara.

WESSON

Neyse.

SMITH

Neyse.

Smith, Rachel'in bıraktığı kâğıdı alır ve okur. Kılı kıpırdamaz. Wesson'a verir. Wesson da okur. Kılı kıpırdamaz. Tekrar Smith'e verir. Smith onu cebine koyar.

SMITH

Neyse.

WESSON

Neyse.

Dördüncü Hareket, *Andante* *Temposunda Noktürn.*

Dış mekân. Gece. Ay var. Üçü bir banka oturmuş. Wesson sağda, Smith solda, Rachel ortalarında.

WESSON

Bugüne kadar böyle bir şeyi kimse yapmadığına göre bir nedeni vardır.

RACHEL

Korku. Hayal gücü eksikliği.

SMITH

Sağduyu. Adı üstünde, *sağduyu*. Şelaleler affetmez.

RACHEL

Kim demiş onu?

SMITH

İnsanlar ölmek için atlıyorlar oradan, bu da size bir şey ifade etmiyor mu?

RACHEL

İşte ben de onu düşündüm. Böyle güzel bir yer neden ölüm yeri olsun canım? Kendi kendime, *yaşamak için* oradan atlayan birini düşün, dedim. Ve haber hemen gözümün önünde canlandı. BÜYÜK ATLAYIŞ. Yirmi gün sonra, 21 Haziran sabahı, yaz gündönümü, dünyada ilk kez bir insan Niagara Şelaleleri'nden atlayıp sağ çıkacak. Müthiş bir şey, değil mi? Gazetede kiler müthiş buldular bu haberi.

WESSON

Ama ne yazık ki balon haber.

RACHEL

Balon değil. Gerçek olacak. Biz olmasını sağlayacağız. Yirmi günümüz var, yapabiliriz. Siz Smith, ben sizin buluşlarınızı gördüm, siz bir dâhisiniz, birinin paramparça olmadan aşağı atlayabilmesi için bir yöntem, bir makine, bir zırh, bir hile bulun. Bulacağınızdan eminim. Wesson siz de, bu şelaleleri avucunuzun içi gibi biliyorsunuz be yahu! Aşağı atlamak için en uygun yeri bulun, tüm bu karmaşanın içinde doğru bir yörünge vardır elbet, aşağı atlayıp hayatta kalmanın bir yolu olması LAZIM.

SMITH

Küçük bir sorun daha var, aşağı atlamaya hazır birini bulmak gerek.

RACHEL

Eh şey... o...

SMITH

Birisi var mı aklınızda?

Rachel, Smith'e doğru döner, Smith içgüdüsel olarak geri çekilir, Rachel gülümser.

RACHEL

Rahat olun. Atlayacak birisi var elimizde. Ben.

SMITH

Siz mi?

RACHEL

Evet, ben.

SMITH

Delisiniz siz.

RACHEL

Deli değilim. Sadece yirmi üç yaşındayım da ondan.

SMITH

Tamam işte. Ölmek için kesinlikle çok gençsiniz.

RACHEL

Ölmeyeceğim. O size kalmış, ölmemem gerekiyor. Ayrıca...

WESSON

Ayrıca ne?

RACHEL

Hoşuma gitti: Ya hep ya hiç. Ama başarırsak neler olacağını düşünebiliyor musunuz?

WESSON

Ne olacak başarırsak?

RACHEL

Kurtulacağız, sonunda bokluktan kurtulacağız, herkes bizi tanıyacak, ben istediğimi yazacağım, yazdıklarımı yayımlamak için kuyruğa girecekler, tüm Amerikan gazeteleri sizden söz edecek...

SMITH

Bu iyi mi olur, bilemedim...

RACHEL

Wesson siz kahraman olmayı beklemiyor muydunuz?

WESSON

Hayır, ben kahraman olmak istediğimi filan söylemedim. Kendim için, herkes için Jerry Wesson olmak isterim.

RACHEL

O zaman şöyle yapacağız: O gün beni aşağıdan almaya siz geleceksiniz, atlayışım sadece sizin hayal ettiğiniz şekilde, sadece sizin bu müthiş sular arasında bulacağınız yolda gerçekleşecek, siz o yolu bir bulun, babanız tamamen unutulacak.

SMITH

Siz delisiniz.

WESSON

Hayır, deli meli değil.

SMITH

(Wesson'a yönelerek) Ne saçmalıyorsunuz siz?

WESSON

Kimse dile getirmese de şelalelerden aşağı uçup ölmek burada herkesin düşüdür.

SMITH

Ne zamandan beri?

WESSON

Her zaman öyleydi. Biz şelale sayesinde geçiniyoruz ama şelale istediğini yapıyor. Yapacak tek şey içine girip sağ çıkmak. Birisinin çıkıp bunu gerçekleştirmesini ezelden beri bekliyoruz.

SMITH

Wesson, cehennemde biten elli metrelik bir mesafe var!

WESSON

Evet ama bir yol var. Babam öğretti bana onu.

SMITH

Babanız mı?

WESSON

O suyun altında ne olduğunu biliyordu. Bazı haritalar çıkardı. Onlar şimdi bende. Aşağı atladıktan sonra sağ kalmak için bir yol olduğunu biliyorum.

SMITH

Mantıklı olun, orada, suyun altında ne olduğunu kimse bilemez.

WESSON

Babam biliyordu, nedenini söylersem inanamazsınız.

SMITH

Babanız bu konuda takıntılı biri olduğu için, bilse ne yapar ne eder gerçekleştirirdi o işi.

WESSON

Vakti yetmedi. Ayrıca yalnızdı, bir yöntem bulmasına yardım edecek biri de yoktu yanında. Bir dâhiye ya da onun gibi birine ihtiyacı vardı. Bu arada, küçükhanımın söylediği gibi siz bir kâşif misiniz gerçekten? Çünkü insan bakınca... pek de öyle büyük bir dâhi gibi durmuyorsunuz da...

SMITH

Bakın, benim hava durumunu öngörme yöntemim gerçekten dâhiyanedir...

WESSON

Onu gerçekleştirmeye ömrünüz yetmez...

SMITH

Hadi canım...

WESSON

Bilmem ama ben dâhileri hep biraz daha farklı hayal etmişimdir...

SMITH

Et konservelerini bilir misiniz?

WESSON

İçinde et olan çelik teneke kutuları mı diyorsunuz?

SMITH

Evet.

WESSON

Siz mi keşfettiniz onları?

SMITH

Hayır. Ama bana şunu söyleyin: Nasıl açarsınız onları?

WESSON

Babam ateş ederdi.

SMITH

Her lafın altında da hep şu babanız...

WESSON

Herkes gibi, baltayı vurur, açarım.

SMITH

Kolay.

WESSON

Neden? Başka bir yolu var mı?

SMITH

Var, ben keşfettim. Konserve açacağı. Sıradan bir şey ama dâhice. Yaşlı, kör bir kadın bile kullanabilir.

WESSON

Peki nasıl milyoner olmadınız?

SMITH

Bir dizi talihsiz olay yüzünden...

WESSON

(Rachel'a yönelerek) Siz bunu biliyor muydunuz?

İkisi birden Rachel'a bakarlar ve uyuduğunu fark ederler.

WESSON

Ulan uyumuş bu.

SMITH

Ya bu kız bir tuhaf değil mi?

WESSON

Şşşt, yavaş konuşun.

SMITH

(*Alçak sesle*) Ya bu kız bir tuhaf değil mi?

WESSON

Tuhaf ama haklı.

SMITH

Ne konuda?

WESSON

Haklı, oradan aşağı atlamak istemekte haklı.

SMITH

Lafa bak.

WESSON

Birçok şeyden kurtulmanın yolu bu. Haklı, biz de ona yardım edeceğiz.

SMITH

Biz mi?

WESSON

Evet, biz.

SMITH

Kendi adınıza konuşun siz.

WESSON

Hayır, ikimizin adına konuşuyorum. Doğruyu söyleyin, aklınıza bir fikir geldi bile, değil mi?

SMITH

Yok canım...

WESSON

Doğruyu söyleyin.

SMITH

Yok canım, ufak tefek bir şeyler...

WESSON

Gördünüz mü?

SMITH

Ama öylesine, sırf şey olsun diye...

WESSON

Ne düşünüyorsunuz?

SMITH

Bilmiyorum. Ama büyüleyici bir mesele, bunu kabul ediyorum. Kızı, batmayan, su almayan ve havasızlıktan ölmemesi için içinde yeterince hava olan bir şeye sokmak lazım. Aklıma ne geldi, biliyor musunuz?

WESSON

Ne?

SMITH

Kaliforniya'daydım ve bilmem hangi nehrin ivinti yerlerinde yarış düzenlediklerini okuduğumu anımsıyorum, ne kullanıyorlardı biliyor musunuz? Fıçı. Şarap fıçısı gibi fıçı. Fıçıların içine giriyorlardı.

WESSON

Fıçı kapalı mıydı?

SMITH

Bilmiyorum, anımsamıyorum ama fıçı olduğunu anımsıyorum. Güzel bir fikir. Üzerinde biraz çalışmak gerek ama güzel bir fikir. Batmıyorlar. Dayanıklılar. Su almıyorlar... Ulan havasızlıktan nasıl ölmüyorlardı be? Wesson, ne kadar zamana, kızı aşağı attıktan sonra bulup çıkarmak için ne kadar zamana ihtiyacınız olur?

WESSON

Bilmem, aşağı nasıl atıldığına bağlı.

SMITH

Bir fıçının içinde dedim ya.

WESSON

Kocaman bir fıçı olmalı bu.

SMITH

Bir fıçı işte, Wesson, içinde oturabileceği bir fıçı.

WESSON

Peki aşağı yuvarlandıktan sonra suya çarptığında paramparça olmayacağı ne malum?

SMITH

Bu sorunu ben çözeceğim, siz bana kızın fiçinin içinde ne kadar zaman kalması gerektiğini söyleyin.

WESSON

Atıldıktan sonra aşağı gidecek, bu kesin, aşağıda da her şey olabilir, hatta kaybolup gidebilir, girdap meselesi bu...

SMITH

Ama diyelim ki su üstüne çıktı.

WESSON

Su üstüne çıkarsa mesele yok, ben otuz, kırk saniye sonra tutup çıkarırım.

SMITH

Bir dakikadan az zamanda mı?

WESSON

Sanırım ama denemem lazım.

SMITH

Deneyin!

WESSON

Şşşt!

SMITH

(*Alçak sesle*) Deneyin.

WESSON

Şimdi mi?

SMITH

Saçmalamayın, şimdi olur mu hiç!

WESSON

Deneyin dediniz de...

SMITH

Evet ama şimdi yapın demedim.

WESSON

O zaman şöyle demeniz gerekirdi: *Yarın* deneyin.

SMITH

Efendim?

WESSON

Konuştuğunuz zaman daha anlaşılır olmalısınız.

SMITH

Ben mi?

WESSON

Bakın, sözcükler şaşmaz bir kesinliğe sahip küçük makinelerdir...

SMITH

Şu işe bak, nasıl konuşacağımı ilkelin teki öğretecek bana, hem de...

Rachel sıçrayarak uyanır.

RACHEL

Neredeyim ben?

WESSON

Her şey yolunda.

RACHEL

İşe bak! Rüya görüyordum.

SMITH

Özür dilerim, çok sert bir babam vardı da...

RACHEL

Sizin de mi?

SMITH

Ama ondan söz etmek istemiyorum.

RACHEL

Haklısınız. Biz neden buradayız? He, tamam, büyük atlayış için. Onu konuşuyorduk, değil mi?

WESSON

Öyle sayılır.

RACHEL

Tam olarak neye karar verdiğimizizi anımsayamıyorum.

WESSON

Evet, ben de kendi kendime soruyordum...

SMITH

21 Haziran sabahı, yaz gündönümü, insanlık tarihinde ilk kez bir insanın ölmek için değil, yaşamak için, sonunda gerçek bir yaşama kavuşmak için Niagara Şelaleleri'nden atlamasına karar verdik. Bunu yirmi üç yaşındaki genç bir kız yapacak ve her beklentiye karşı o atla-

yış sırasında ölmeyecek, çünkü Mr. Smith; Mr. Wesson mükerrer ateşli silah yapacaklarına, doğaya ve fizik kurallarına meydan okuyarak genç kızın şelalelerden sağ çıkmasını sağlayacak bir yöntem bulacaklar; Tanrı izin verir ve şansları inanılmaz bir şekilde yaver giderse bu işten galip çıkacaklar.

Ara.

RACHEL

Bütün bu olayın yayın hakkı sadece *San Fernando Chronicle*'ın.

WESSON

Evet.

Ara.

RACHEL

Ay müthiş, çok güzel.

BİRİNCİ PERDENİN SONU

İKİNCİ PERDE

Beşinci Hareket, *Molto Allegro*.

Tüm Hareket oldukça çılgın diye tanımlayabileceğim bir hızda çalınmalıdır. Bu, oyuncuların hızlı konuşmaları gerektiği anlamına gelmez; metnin farklı parçaları asla durmayan bir ritimle yan yana gelmeli ve oyuncular sahnede, ortadan kaybolmadan ya da ölmeden, sürekli hareket halinde olmalıdırlar: Örneğin her sahneye uygun kostümle çıkmalarını sağlayacak bir sekans izleyerek hiç durmadan kostüm değiştirebilirler. Ama bu bir çeşit dansır, cümbüştür ve sahneden, nasıl desem, oldukça bitkin düşmüş bir vaziyette ayrılmalıdırlar.

1.

SMITH

(Bazı gazetelerin birinci sayfalarını okur.) BÜYÜK ATLAYIŞ. 21 Haziran günü Niagara Şelaleleri'nden atlayacak olan adam hakkında esrar perdesi aralanmadı. ŞELALELERİN ÖTESİ. Bir insanın, elli metrelik bir atlayıştan sonra Niagara Nehri'nin korkunç ivintilerinde sağ kalması mümkün müdür? GERÇEK Mİ YOKSA HİLE

Mİ? 21 Haziran'daki inanılmaz gösteri üzerine çelişkili söylentiler. (*Kısa ara.*) Boku yedik işte!

2.

WESSON

Biletler satılıyor.

RACHEL

Tabii ki satılıyor, her şeyi Mrs. Higgins'la beraber ben düzenledim.

WESSON

Bu da demektir ki insanlar gelecek...

RACHEL

Umarım. Oradan bedava atlayacağımı düşünmüyorsunuz herhalde.

WESSON

Aslında...

RACHEL

Bakın, insanları şu üç noktaya oturtacağız: kalabalığı selamlayacağım hareket noktasına, Great Falls'ın terasına ve aşağıya, beni bulup çıkaracağınız yere.

WESSON

Kalabalığı selamlayacağım mı dediniz siz?

RACHEL

Durumun gerektirdiği gibi bir-iki şey söyleyeceğim.

WESSON

Siz o anda korkudan donunuza dolduracaksınız ve tek söyleyeceğiniz şey, "Alın götürün beni buradan!" olacak.

RACHEL

Öyle mi dersiniz?

WESSON

Elbette!

RACHEL

Haklı olabilirsiniz. O zaman oraya sandalye koymayalım.

WESSON

Sandalye diyorsunuz hâlâ!

RACHEL

Çok isteyen olursa ayakta seyretsin...

3.

SMITH

Özetleyecek olursak, üç seçeneğimiz var. Birincisi: Kauçuk, içi oyulmuş, yusuvarlak bir top. Çevrintilerin ötesine gitmesini ve doğrudan, Wesson'ın sizi bulup çıkaracağı ivintilerin arasına düşmesini sağlayacak şekilde büyük bir hızla fırlatacağız onu. İkincisi: bir çeşit çelik kasa. Şelalelerden aşağı atacağız, dibe değdiğinde Rachel bir can simidine tutunarak hızla su yüzüne çıkacak ve sonra ivintilere ulaşacak. Wesson onu çıkaracak. Üçüncüsü: içinde basınçlı hava olan, kusursuz bir biçimde kaplanmış, su sızdırmayan bir fıçı. Şelalelerden aşağı yuvarlanacak, suyun altını boylayacak, sonra yeniden su üstüne çıkacak ve ivintilerden aşağı kayacak ve Wesson onu tutup çıkaracak. Oylama yapıyoruz!

RACHEL

Ben elik kasa içine girmem.

SMITH

Wesson siz ne diyorsunuz?

WESSON

Kauçuk topu nasıl fırlatacağız?

SMITH

Sirk topuyla.

WESSON

Fıçı diyorum!

SMITH

Oy sayımı: kauçuk top sıfır, elik kasa sıfır, fıçı üç. Bu yörede şarap yapmıyorlar, değıl mi?

WESSON

Bira var.

SMITH

Bir bira fıçısı... Var mıdır?

WESSON

Ben gördüm bir tane, var.

SMITH

Toplantı bitmiştir. Miss Green, bir bira fıçısının içine oturarak Niagara şelaleleri'nden aşağı ineceksiniz.

RACHEL

Umarım yeni fıçı kullanırsınız.

SMITH

Bakalım ne yapabileceğiz...

4.

RACHEL

Bırakalım biraz heyecanlansınlar, sonra, atlayışa otuz gün kala haberi verelim... vereyim, *Cronicle*'da bir yazı çıksın. Çıldıracaklar, YİRMİ ÜÇ YAŞINDA BİR KADIN, yok, bir genç kız, YİRMİ ÜÇ YAŞINDA BİR GENÇ KIZ, inanmayacaklar, işte o zaman herkes beni görmek isteyecek, bir süre daha merakta bırakalım onları ve atlayıştan yirmi gün... on beş gün... yok yirmi gün önce basın toplantısı yapalım, Birleşik Devletler'in dört bir yanından gelecekler, basın toplantısını Great Falls'ın konferans salonunda yapalım, kendime bir elbise bulmam lazım, göz alıcı bir şey değil de sade bir şey olsun, Wesson sizinle birlikte gitmem gerekiyor, yanımda bir erkeğin olması lazım, şık ve ciddi giyinmeniz lazım... koyu renk bir şeyiniz var mı?

WESSON

Benim mi?

RACHEL

Koyu takım elbiseyle çok güzel olacaksınız.

WESSON

Sanmıyorum ki...

RACHEL

Wesson, benim hatırım için. O gün, bana bir armağan olarak, koyu takım elbisenizle çok güzel olun.

WESSON

Takım elbisem yok ki benim.

RACHEL

Olacak.

WESSON

Peki, olsun bakalım.

RACHEL

Hayır, bana şöyle demelisiniz: Peki, çok güzel olacağım.

WESSON

Neden?

RACHEL

Söyleyin.

WESSON

Peki, güzel...

RACHEL

Çok güzel.

WESSON

Elimden geldiğince güzel olacağım.

RACHEL

Çok güzel.

WESSON

Çok güzel.

RACHEL

Evet öyle, çok güzeliz.

5.

SMITH

Bir yere sıkışıp kalırsa, içeriden açılabilmeli. Ama dışarıdan da açılabilmeli, mesela bilincini kaybederse ya da hareket edemezse ya da... ölürse tabii. Ama ölmemesi gerekiyor. Olur mu ulan, sakın onu orada öldürme, hiç su girmeyecek, beklenmedik bir şey olmayacak, ve dayanmasına yetecek kadar hava lazım, hava, hava, hava, sekiz metre küp basınçlı hava, sen ver o havayı bak göreceksin ölmeyecek, bul şu yöntemi yoksa yemin ederim... Wesson, benim Wesson'a ihtiyacım var.

6.

RACHEL

(*Bazı notlar okur.*) Bu gazetenin okurlarına yirmi gün sonra büyük şelalelerden aşağı atlayacak olan kişinin adını vermek benim için hiç de zor değil; hem kendine hem de tüm dünyaya kanıtlayacağı şey falan filan. Bu benim için zor değil çünkü o kişi şu anda karşımda, ona bakabiliyorum, kendisini yirmi üç yıldır tanırım ve bana yalan söylemeyeceğini biliyorum. O kişi benim, Rachel Green, ben... Ya ne iğrenç şeyler yazıyorum?

7.

WESSON

Önemli olan, onu şelalenin ucunda, doğru noktada dışarı çıkarmak.

SMITH

Bu noktanın nerede olduğu hakkında bir fikrimiz var mı?

WESSON

Burada. (*Bir haritada bir yeri işaret eder.*) Buraya ulaşmak için fıçıyı tam burada suya bırakmak gerek. Görüyor musunuz, kayayı sıyrıp geçiyor, sonra biraz sağa doğru sürüklenir, bu kaçınılmaz ama buradan itibaren bir bilardo topu gibi uçurumun kenarına kadar dümdüz gitmesi gerekiyor.

SMITH

Nereden biliyorsunuz?

WESSON

Altı gündür deniyorum. Nehre atmadığım şey kalmadı. Yanılıyor olamam.

SMITH

Atmadığım şey kalmadı derken...

WESSON

Evde büfenin olmadığını fark ermişsinizdir.

SMITH

Olamaz! Onu attınız.

WESSON

Ağır bir şey gerekiyordu.

SMITH

Şelalelerden aşağı attınız!

WESSON

İçini toprak torbalarıyla doldurdum ve attım, şimdi beni dikkatlice dinleyin ve bakın neler oldu...

SMITH

Olur mu canım, beni de çağırmanız gerekirdi!

WESSON

Büfe uçurumun kenarına geldi, aşağı düştü, sudan koptu, ama az, biraz, çok az, uçtu, doğrudan aşağı doğru indi, burada, bu noktada, tam bu noktada suya çarptı... Sonrası zor çünkü orada zaten hiçbir şey görünmüyor, puslu bir yer, sis gibi bir şey, bir perde var... beni dinliyor musunuz?

SMITH

Devam edin.

WESSON

Suya değdikten sonra battı: İşte sorun da orada.

SMITH

Yani?

WESSON

Yani suyun dibinde ne kadar süre kalacağını söylemek çok zor. Mesela büfe bir dakika on saniye kaldı.

SMITH

Sonra ne oldu?

WESSON

Sonra bir tıpa gibi, hop! Su yüzeyine fırladı, sonra yeniden suya düştü ve hızla kaymaya başladı.

SMITH

Siz Şimdi bana o kızıñ bir dakika, on san...

RACHEL

(İçeri girerken) Bok herifler! Şunu okusanıza: (*Bazı gazeteleri gösterir.*) Ben bir akrobatmışım, bir kontorsiyoncu falanmışım.

SMITH

Ee, ne olmuş yanı?

RACHEL

Ben bir gazeteciyim! Ve yazar olacağım!

WESSON

(*Smith'e*) Sizden rica ediyorum, kendisini alın ve bir Şeyler yapmaya gütürün, bilet satışını falan kontrol etsin, fotoğraf çeksin, bir Şeyler yapsın işte...

RACHEL

Ya babam? Mektup yazmış bana. Dinleyin, bakın ne diyor... (*Bir mektup çıkarır.*)

SMITH

(*Onu alıp dışarı gütürürken*) Gösterin bakayım.

RACHEL

Şurada, sonuna doğru, heh őurası, okuyun.

SMITH

"... ailemizi utançtan yerin dibine geçiren ve acıya boğan bir haberdir. Asla inanmazdım..."

RACHEL

Düşünebiliyor musunuz?

SMITH

Yerin dibine geçmekle ilgili olarak...

RACHEL

Yerin dibine geçeceklerine, benimle *gurur* duymaları gerekir aslında...

SMITH

Ben de onu diyordum, yapacağınız atlayış dinamiğinin tam olarak bilincinde olup olmadığınızı bilemiyorum, kısa bir şekilde gözden geçirme konusunda ben...

RACHEL

Sorun nerede? O fiçinin içine girip atlayacağım, yani atlayacağım da... onun içine...

SMITH

Gördünüz mü? Aklınız karışık!

8.

WESSON

Bütün bu işi kimin finanse ettiğini sorabilir miyim?

RACHEL

Bildiğinizi sanıyordum: Mrs. Higgins.

WESSON

Mrs. Higgins mi? Neden öyle bir şey yapsın ki?

RACHEL

Paranın yarısı ona kalacak. Bir de otelinin reklamı olacak.

WESSON

Onu nasıl ikna edebildiniz?

RACHEL

Biliyor musunuz, masaj sırasında koyu sohbetler olur...

WESSON

He, masaj yaptınız...

RACHEL

Öyle söylemeyin, çok normal masajlar bunlar.

WESSON

Size inanmak isterim.

RACHEL

SİZE İNANMAK İSTERİM de ne demek?

9.

SMITH

Küçükhanımın nasıl giyineceğini soruyorlar.

RACHEL

Ne saçma sapan bir soru, ne bileyim ben, önemli değil ki, kaçamaklı cevaplar verin...

SMITH

Peki.

RACHEL

HAYIR! Bir dakika. Soru neydi?

SMITH

Nasıl giyineceksiniz.

RACHEL

Güzel bir soru. Üzerime az şey giyeceğimi anlamalarını sağlayın.

SMITH

Efendim?

RACHEL

Bir şeyler uydurun ama oldukça kesin konuşun, “Küçük-hanım şeffaf ve çok ince bir tünik giyecektir,” gibi bir şeyler söyleyin ve beni sudan çıkaracakları noktadaki билет fiyatlarını iki misline çıkarın...

SMITH

(Uzaklaşırken) “Miss Green’e hareket özgürlüğü sağlamak amacıyla üzerine mümkün olduğunca az şey giymesi tavsiye edildi, büyük bir olasılıkla sadece bir gömlek giyecek...”

RACHEL

Mükemmel!

10.

Basın toplantısı. Gerçekte gazeteci yoktur ama oyuncular sanki seyirciler basın temsilcileriymiş gibi, önlerinde dururlar. Wesson alışılmadık biçimde şık giyinmiştir. Rachel'ın bir adım gerisinde ayakta durmaktadır. Rachel çok şıktır

ve bir sandalyede oturmaktadır. Oldukça görkemli bir görünüme sahiptir.

WESSON

Miss Green özel hayatıyla ilgili soruların dışında bütün sorulara cevap verecektir. Sizden ricam...

RACHEL

Ama aile fertlerimin bu konuda ne düşündüğünü öğrenmek istiyorsanız işte cevabım: Utançtan yerin dibine giriyorlar, yazın, yazın. *(Bir gazetecinin sorusunu dinler.)* Green, Alphonse Green, İndiana'da, Madison'da, finans sektöründe çalışıyor, gidin bir söyleşi yapın kendisiyle, hadi, benden de selam söyleyin.

WESSON

(Başka bir gazeteciye yönelerek) Buyurun.

Bu noktada sorular duyulmaz ama soru anlarını belirtmek üzere Wesson ve Rachel dinler gibi yaparlar.

RACHEL

Fıçı, dâhiler soyundan gelen bir kişi tarafından tasarlandı; bu serüven sona erince Great Falls'ta sergilenecek ve insanlar onu beş sent gibi çok düşük bir ücret karşılığında görebilecek, hatta isteyen içine girebilecek. *(Soru.)* Hayır, o kişinin adını açıklama yetkim yok.

WESSON

Adının öğrenilmesini istemiyor, o kadar.

RACHEL

Ne de olsa Birleşik Devletler'in dört eyaletinde aranıyor, onun için anlayacağınız gibi... Efendim?

WESSON

Bir dakika, bir dakika, küçükhanım biraz abartmaya meraklıdır, sadece göz önünde olmaktan kesinlikle hoşlanmayan bir kişiden söz ediyoruz, hatta kendisi için utan-
gaç da diyebilirim ama şu da var ki...

11.

Büyük bir fıçı. Smith içine girmiştir. Wesson ise, o zamanlar bisiklet pompası henüz keşfedilmemiş olsa da, bisiklet pompasına benzeyen bir aygıtla pompalamaktadır: Aygıtı elbette Smith keşfetmiştir. Ucunda, fıçının kenarına açılmış bir deliğe giren boru vardır.

SMITH

(Fıçının içinden) Daha hızlı, daha hızlı! Akışın sürekliliğini koruyun...

WESSON

26... 27... Korkunç zor!

SMITH

Ara vermeyin, akışın düzenli olması gerekiyor dedim ya size!

WESSON

28... İçeride boğulmayacağınız kesin, değil mi?

SMITH

Söylediğimi yapın ve benimle tartışmayın.

WESSON

Tartışmıyorum... 29... 30... Ama gerçekten feci zor.

SMITH

Bunun bir prototip olduğunu söyledim size.

WESSON

Evet ama çalışmıyor.

SMITH

Sadece pompalamakla yetinseniz çok iyi çalışacaktır.

WESSON

Onu gerektiği şekilde yapsaydınız çok iyi çalışırdı.

SMITH

Ben bunu yarım günde yaptım.

WESSON

Eh, birkaç saat daha fazla çalışmış olsaydınız benim şimdi burada göbeğim çatlamazdı belki...

SMITH

Canım nasıl istediye öyle yaptım, mastürbasyon yaptıktan sonra pantolonunu bile yukarı çekemeyen birinin kullanacağını ben ne bileyim!

Ara.

Fıçının kapağı açılır ve Smith görünür.

SMITH

(Çok sakın) Deney başarısız olmuştur, yeniden başlayın.

WESSON

Ama...

SMITH

Eğer öfkelenirsem çok hava tüketirim, bu da doğru olmaz.

WESSON

Evet.

SMITH

Mekanizmanın birazcık karışık olduğunu mu söylüyorsunuz?

12.

Basın toplantısı.

RACHEL

Çünkü bu bir düş. Birçok insanın hayalini kurduğu bir şey, yirmi üç yaşındayım ve ben bunu işte o insanlar için yapacağım. Ünlü olmak için de yapacağım. Çenesi hiç durmayan insanları susturmak için de... O tarafta olup soru sormak bana yeterdi, bu da bir düştü benim için ama olmadı işte... Sizler sandalyelerinizi asla kaptırmazsınız, değil mi? Yirmi üç yaşındaki genç bir kıza kaptırmak istemezsiniz, onun için ben de bu tarafa geçtim. Meslektaşınız olabilirdim ama görüyor musunuz, sizin için bir iş kaynağı oldum. (Soru.) Neden öyle olsun ki? Ben ölmeyeceğim. (Soru.) Söyledim ya, ölmeyeceğim. (Soru.) Aslında daha önce, evet, daha önce her gün biraz ölüyordum, ölmekti benimkisi. Ama doğruyu söylemek gerekirse, bana yakışmayan bir biçimde ölmekti o.

Wesson'a soru sorulur.

WESSON

Ben mi? Bilmem, ben... Evet, her şeyin yolunda gideceğine inanıyorum, neden?

RACHEL

Mr. Wesson nehri sizin donunuzun içinde neler olduğunu bildiğinizden daha iyi biliyor. Beni nerede bekleyeceğini biliyor ve beni orada tutup çıkaracak. Balıkçı o, yanılması mümkün değil.

13.

WESSON

Yanılmam mümkün değil ama kızın suyun altına gittiği yerde nehrin başına buyruk olduğunu söyleyebilirim. Belki onu hemen dışarı atar, belki de bir süre tutar. Bildiğim tek şey, kızı suyun en derin noktasına yollayacağımız, dibe çarpma tehlikesi hiç yok. Şuraya bakın. Görüyor musunuz, on metre ileride şu faya çarpıp parçalanır... Birkaç metre ileride, su yüzeyinin hemen altındaki bir, iki, üç kaya onu paramparça eder ama tam bu noktaya yollamayı başarırsak...

SMITH

Bu haritaları nereden buldunuz?

WESSON

Nehrin haritası, dibinin nasıl olduğunu gösteriyor.

SMITH

Onu anladım, kimin çizdiğini soruyorum kendi kendime.

WESSON

Babam.

SMITH

Nasıl çizmiş, nehre mi atladı? Gidip baktı mı?

WESSON

Şimdi size oturup bunu anlatmayacağım, nasıl olsa inanmazsınız, kimse inanmıyor zaten.

SMITH

(*Haritalara bakarak*) Her şeyi çizmiş, nehri, şelaleleri, bir de hızlı akıntı noktalarını. Wesson, affınıza sığınıyorum, bütün bunları uydurmadığından nasıl emin oluruz?

WESSON

Sadece gördüklerini çizdi.

SMITH

Gördüklerini mi?

WESSON

Sadece dokunduğu şeyleri çizdi.

SMITH

Dokunduğu mu?

WESSON

Sadece üzerinde yürüdüğü şeyleri.

SMITH

Her şeyi iptal ediyorum! Hiçbir şey yapmıyoruz!

14.

Basın toplantısı.

RACHEL

Emniyet müdürü ne demiş olursa olsun, biz bir Amerikan vatandaşının şelalelerden aşağı atlamasını engelleyen bir yasa olmadığını biliyoruz. Mrs. Higgins sizlere bu konuda daha ayrıntılı bilgi verecektir.

WESSON

Mrs. Higgins'in seçtiği avuk... kendisi en iyi avukatları tanır ve sigorta olarak...

RACHEL

Hiçbir risk almayacağız, 21 Haziran'da her şey öngörül-
düğü gibi gerçekleşecek, hiçbir polis müdahalesi olma-
yacak.

Soru.

RACHEL

Yok, hayır, hiçbir rahip olmayacak.

Soru.

RACHEL

(*Güler.*) Özür dilerim, bunu size kim söyledi?

Soru.

RACHEL

Hayır, asla, Tanrı'nın elindeyim, o beni tutacak falan gibi bir şey dediğimi sanmıyorum. Tanrı'nın böyle şeylerle ilgilendiğini düşünmüyorum. Çok meşgul olduğunu tahmin ediyorum, sizce de öyle değil midir?

WESSON

Bu kadar işin arasında siz orada oturmuş istatistik çizelgelerinizi düzeltiyorsunuz.

SMITH

(*Elinde not defteri açık durur.*) Ne olmuş yani?

WESSON

Hepsi yalan, siz meteorolog değilsiniz, bu komediye son verin artık!

SMITH

Çok açık konuşmak istiyorum, Mr. Wesson: Bu çizelgele-ri bitirmenin gerçekte oldukça hayalî bir şey olduğunu biliyorum, ama şimdi beni iyi dinleyin, ben onları doldurmayı ölene kadar sürdüreceğim. Nedenini öğrenmek ister misiniz?

WESSON

Bu kadar laf ettikten sonra söyleyin bari...

SMITH

Çünkü zevkli bir iş, günleri teker teker mezardan, insanların belleğinden çıkarmaya bayılıyorum. Kâğıt falı açmak gibi, masanın üzerine iskambil kâğıtlarını teker teker dizmek gibi, beni rahatlatıyor, oyalıyor, hoşuma gidiyor.

WESSON

Ama yararsız bir şey.

SMITH

Tamamen yarasız değil.

WESSON

Ya? Öyle mi?

SMITH

Hiç korkuya kapıldığınız olur mu?

WESSON

Ne ilgisi var şimdi?

SMITH

Ben korktuğum zamanlar çizelgelerimi okurum.

WESSON

Onları mı okursunuz?

SMITH

(*Hayale dalmış gibi*) Bilemezsiniz...

16.

SMITH

Yedi gün, ulan! Yedi günümüz kaldı ama siz beni dinlemek istemiyorsunuz.

RACHEL

Buradayım işte.

SMITH

Wesson hangi cehenneme gitti? Hadi siz de fıçıyı açın bakayım. Küçükhanım, beni dikkatle dinleyin şimdi.

RACHEL

O nedir?

SMITH

Bir pilot kaskı. Tabii ki dâhiyane birkaç değişiklik yapmam gerekti.

RACHEL

Ne işe yarıyor?

SMITH

Kafanıza takacaksınız, sizi olası darbelerden koruyacak.

RACHEL

İnsanlar benim o fiçinin içinden ince ve kesinlikle seksi bir bluzla çıkmam için para öderken kafamda o sidik torbasıyla görünmemi mi istiyorsunuz siz yani?

SMITH

Kafanızın ikiye ayrılmasını mı tercih edersiniz?

RACHEL

Daha iyi olur, evet!

WESSON

Takın o kaskı, yoksa fiçi yanımdan geçtiğinde kafamı öbür tarafa çeviririm, Connecticut'ta bulurlar artık sizi.

RACHEL

Off.

SMITH

Tamam, şimdi bir göz atın. (*Eğilip fiçinin içine bakarlar.*) Oturacaksınız, koltuğu görüyor musunuz?

RACHEL

Güzel.

SMITH

Kenarlardaki oyuklar bacaklar için, amaç darbeleri en aza indirmek. Ellerinizi şu kollara iyice tutunacaksınız. İp ya da kemer yok, hiçbir şey yok, gerektiğinde fiçiden hemen çıkabilmeniz lazım. Beni dinliyor musunuz?

RACHEL

Harika.

SMITH

Kapak bu iki düğmeyle tak diye açılıyor, önce emniyet mandalını kaldıracak ve düğmeleri 45 derece çevireceksiniz. Deneyin. Mükemmel, ama unutmayın ki acil bir durum olmadıkça yerinizden kıpırdamayacaksınız, zamanı gelince Wesson çıkaracak sizi dışarı, tamam mı?

RACHEL

Peki şu ne?

SMITH

Müzik kutusu.

RACHEL

Efendim?

SMITH

Fiçinin duvarına taktım onu, yola çıktığınızda ipini çekeceksiniz, çalmaya başlayacak. Üç dakika on iki saniye sürüyor: Bu içerideki havanın biteceği zaman. Anlatabiliyor muyum?

RACHEL

Pek anlamadım.

SMITH

Müzik çaldığı sürece korkacak bir şey yok. Müzik bitti diyelim: Son bir nefes alıp kapağı açın ve sıvışın.

WESSON

Gerek olmayacak, daha önce yakalayacağız sizi.

SMITH

Ama diyelim ki...

RACHEL

Ne müziği çalıyor?

Wesson bir elini fıçının içine sokar ve ipi çeker. Bir tango müziği başlar.

RACHEL

Nereden buldunuz onu?

SMITH

Ben yaptım. Çocukluk hobimdi.

RACHEL

Çocukken kovalamaca oynanır, müzik kutusu yapılmaz.

SMITH

Evet, biliyorum, ama o zaman bilmiyordum.

RACHEL

Onun için büyüyünce çocukluğunuza geri gitmek zorunda kaldınız.

SMITH

Anlamadım...

RACHEL

Yok, diyorum ki kovalamacayı da daha sonra oynadınız, polisle.

SMITH

Hee, onu diyordunuz. Eh, biraz öyle oldu, oldukça makul bir yorum.

RACHEL

Harikasınız, Smith, bunu size daha önce söylemiş miydim?

SMITH

Bu kadar açık söylememiştiniz.

RACHEL

Siz harika bir insansınız.

SMITH

Bazen.

RACHEL

Şelalenin gürültüsünde o müziği duymamın asla mümkün olmadığını biliyorsunuz, değil mi?

SMITH

Çok iyi biliyorum. Yine de...

RACHEL

Açıklamanıza gerek yok.

SMITH

Tamam.

RACHEL

Onu buna rağmen neden koyduğunuzu biliyorum.

SMITH

Doğru.

Ara.

SMITH

Bir tango.

17.

WESSON

Üç gün!

SMITH

Genel provalar!

RACHEL

Bu beşinci!

SMITH

Evet... İlk yapacağınız iş!

RACHEL

Oldukça iç gösteren gömleğimi giyeceğim...

SMITH

Hayır! Önce siz, ben ve iki tanık fıçıyla birlikte Mr. Wesson'ın Üç Kız Kardeşler'in en küçüğünde demirlediği tekneye bineceğiz. İki!

WESSON

Küçükhanım tabana kuvvet kaçacak.

SMITH

A olmaz ama! Burada oyun oynamıyoruz...

WESSON

Tamam, tamam...

SMITH

İki!

WESSON

Küçükhanım fıçıya girecek ve kapağını kapatacak.

SMITH

Üç! Ben kapağın kapanıp kapanmadığını kontrol edeceğim. Dört, tekneyi Mr. Wesson'ın gösterdiği noktaya, yani buraya (*haritada gösterir*) götüreceğim. Beş, fıçıyı suya indirip anlık ve ciddi bir duraksamadan sonra bırakacağım.

RACHEL

Yola çıktık.

WESSON

Özür dilerim ama suya tam olarak nasıl indireceksiniz?

SMITH

Her şeyi hesapladım. İki makara, yirmi bir metre halat, tahtadan iki hat ve biraz da bilek gücü.

WESSON

Peki bu arada tekneyi kim sabit tutacak?

SMITH

Çift çapa, hem pupada hem de kışta, toplam ağırlık üç yüz seksen kilo.

WESSON

Peki sizi kim çıkaracak sonra?

SMITH

Çift bocurgat, on iki saniyede çıkıp kıyıya döneceğim.

WESSON

Nasıl giyineceksiniz?

SMITH

Sade.

WESSON

Birleşik Devletler başkanları kimlerdir?

SMITH

Washington, Adams, Jefferson, Mad... Ulan!..

WESSON

(*Rachel'a*) Müthiş, bilmediği yok.

RACHEL

İnanılmaz...

SMITH

Genel provalar iptal edilmiştir!

18.

WESSON

Aşağıdaki göl gibi şeyi görüyor musunuz?

RACHEL

Evet.

WESSON

Fıçı tek başına gelecek, oradaki akıntıları ezbere bilirim, sizi orada bekliyor olacağım.

RACHEL

İzlemeye gelenlerle birlikte.

WESSON

İnsanlar daha geride, ağaçların altında olacak.

RACHEL

Ben bir şey yapmayıp fıçıyı sizin açmanızı bekleyeceğim.

WESSON

Evet.

RACHEL

Ya bayılmışsam?

WESSON

Bir doktor olacak.

RACHEL

Belki bir kuaför de yararlı olabilir.

WESSON

Kuaför istiyorsanız size kuaför de getirmeceğim.

RACHEL

Şaka yapıyordum.

WESSON

He, anladım.

RACHEL

Şaka yapıyordum çünkü korkmaya başladım.

WESSON

He, anladım.

RACHEL

Ama Mr. Smith'e söylemeyin.

WESSON

Biliyor nasıl olsa.

RACHEL

Öyle mi diyorsunuz?

WESSON

Onun bilmediği yok.

RACHEL

Ya siz?

WESSON

Nehir dışında bir bok bilmem ben.

SMITH

Wesson, ciddi olun, buraya gelip gözümün içine bakın. Babanızın nehir yatağında yürüdüğü hikâyesi ne?

WESSON

Ormanda odun topluyorduk, ansızın sesler kesildi. Ama gerçekten kesildi. Şelalelerin gürültüsü durdu. Bana inanıyor musunuz?

SMITH

Devam edin.

WESSON

Nehre koştuk ama nehir yok olmuştu. Şelalelerden geriye birkaç su akıntısı kalmıştı. Her şey yok olmuştu. İnsanlar bağılıyor, dünyanın sonunun geldiğini söylüyordu. Hemen herkes kiliseye koştı. Ama babam bana, çabuk, beni takip et, dedi. Koşarak kulübeye gittik ve kâğıt kalem alıp nehre geri döndük. Üç gün boyunca babam bölgede dolaştı, gördüğü her şeyi çiziyordu, nehrin kıçısı altında sakladığı tüm sırları keşfetmek için eşsiz bir fırsattı bu, böylece sizin de gördüğünüz haritaları çıkardı.

SMITH

Kaç yılıydı?

WESSON

1867. Ocak.

SMITH

Yüzyılın en soğuk kışı.

WESSON

Evet.

SMITH

Wesson, ulan, o haritalar doğru.

WESSON

Hadi ya?

SMITH

İnanın bana, doğru. 1867 kışında, Ocak sonunda olağan-dışı ve çok güçlü Batı rüzgârları, kocaman buz kütleleri-ni ters yöne, Kuzey nehirlerine doğru iter. Genelde bü-yük göllerin sularını nehre boşalttıkları yere kadar iter. Büyük bir buz tıpası oluşur. Sonuç: Göller sularını boşal-tamaz ve nehirler, mucizevi şekilde ansızın yok olurlar. Bu olay üç gün sürer.

WESSON

Siz nereden biliyorsunuz?

SMITH

Ben meteorologum.

WESSON

He.

SMITH

Efsane olduğunu sanıyordum. Değilmiş.

WESSON

Dedim ya size.

SMITH

İnanamıyorum, Wesson, siz Niagara Şelaleleri'nin altında yürümüş bir insansınız!

WESSON

Ona bakarsanız babamla tam uçurumun kenarından aşağı işedik.

SMITH

Nasıldı?

WESSON

Ah, hiç de özel bir şey değildi, doğrusu Great Falls'ın gümüş çorbalıklarına işlemek daha eğlenceliydi.

SMITH

Tabii.

20.

Hızlı ritim, sonuna kadar sürekli artarak devam edecek.

RACHEL

Ne kadar kaldı?

SMITH

Yirmi iki saat on altı dakika.

WESSON

Tekne kontrol edildi, her şey tamam.

SMITH

Fıçının bir adı var mı da ne demek, ben ne bileyim, tekne mi sanki, fıçılara ad mı veriliyor artık?

RACHEL

Freedom!

WESSON

Abuk sabuk konuşmayın.

RACHEL

Sabah saat onda, değil mi? Onda başlıyoruz, değil mi? Kim karar verdi? Karar veren biri var mı?

SMITH

Tekneden ayrılacağım, iki tekerlekli atlı arabaya binip onu yakalayacağınız yere doğru koşacağım ya da yere uzanıp birilerinin gelip bana ne şekilde bittiğini söylemesini bekleyeceğim.

WESSON

Tamam ama tekneyi iyi demirleyin lütfen.

SMITH

Sizce ben kötü demirleyecek biri miyim?

WESSON

Hiç belli olmaz, o anın heyecanıyla...

SMITH

Ben heyecanlanacak insan mıyım sizce?!?!

RACHEL

Ne kadar kaldı?

SMITH

On altı saat on bir dakika.

RACHEL

Aaaaaggghhh!

WESSON

Ya Mrs. Higgins? Mrs. Higgins ne diyor?

SMITH

Fıçının etrafında meraklı kalabalık istemiyorum dedim, bunu anlamak o kadar güç mü? İstemediğimi söylüyorsam...

WESSON

Ben mi? Ben mi yıkanayım? Asla! Yani suya atlayacağım kesin olduğu halde yıkanmam lazım, öyle mi...

RACHEL

Bir, tekneye bineceğiz, iki, fıçıya gireceğim, üç, kapağını kapatacağım, dört, fıçı yol alacak, altı... ALTI mı dedim?

SMITH

Fotoğrafçı olmayacak!

RACHEL

Nasıl olmayacak? Bir fotoğraf olmazsa kimse inanmaz bize.

WESSON

On iki saat!

SMITH

On bir.

WESSON

ON BİR SAAT!

RACHEL

Wesson, güneş gidiyor!

WESSON

Her şey denetim altında, küçükhanım.

SMITH

Günbatımı denir ona.

RACHEL

Biliyoruuuum ama...

WESSON

Ulan! Fıçıyı dışarıda bırakamayız, ya bu gece çalarlarsa?

SMITH

Ben size onu dışarıda bırakın mı dedim?

WESSON

Siz bana onu içeri alın mı dediniz?

RACHEL

Babamın mektubu! Babamın mektubunu gören var mı?

WESSON

Atmamı söylediniz.

RACHEL

Siz babamın mektubunu mu attınız?!

SMITH

Pilot kaskını kim sakladı?

RACHEL

Pilot kaskını saklayan o aziz insan kim?

SMITH

Üçe kadar sayacağım, onu tam şurada görmek istiyorum! Bir...

WESSON

Great Falls'ta dans ediyorlar.

RACHEL

Ne çok ışık var.

WESSON

Bizim için dans ediyorlar.

SMITH

Dayanılmaz vals notalarıyla.

WESSON

Bütün gece dans edecekler.

RACHEL

Bu çılgınlığın ritminde.

Ara vermeden sonraki Hareket'e geçilir.

Altıncı Hareket, Largo Temposunda Noktürn.

Üçü de bitkin bir halde kendini yere bırakır. Işıklar kısılır. Oldukça yavaş tempolu, yumuşak bir müzik başlar, Hareket'in bitimine kadar çalacaktır.

Üçü de, tek başlarına, neredeyse hiç hareket etmeden dururlar. Ara sıra pozisyon değiştirirler. Bir şey olmasını gerektirmeyen bir atmosfer vardır. Dinlenirler. İzleyiciler dinlenir. Müzik çalmaktadır. Büyük bir olasılıkla uyumaya çalışmaktadırlar ama bunu pek başaramadıkları bellidir. Wesson doğrulup Smith'in olduğu noktaya bir göz atar. Sonra yeniden yatar. Rachel döner. Wesson bir kez daha doğrulur ve bakışını yine Smith'e çevirir. Smith sanki onu duymuş gibi başını kaldırır. Birbirlerine bir işaret yaparlar. İkisi birden yeniden yatar. Aradan biraz zaman geçer. Sonra Smith kalkıp oturur. Bir süre bir şeyler arar, sonra çizelge defterini çıkarır. Evirip çevirir. Wesson'a doğru döner. Wesson doğrulup ona bakar. Hiçbir şey söylemez. Smith defteri açar. Sonra, alçak sesle, neredeyse kendi kendine ama net ve duyulacak biçimde okumaya başlar. Okuma sırasında Wesson ve Rachel yatmayı sürdürürler, uykuya dalamayan çocuklar gibi ara sıra hareket ederler. (Elbette bütün bunlara harfiyen uyulması gerekmiyor: Elde edilmek istenen etki üzerine fikir veriyor: Bu etkiyi sağlayacak her yöntem uygundur.)

SMITH

21 Haziran 1862, beyaz kuşkonmaz panayırının mutluluk veren başarısı, gazeteler sürprizsiz bir havadan söz ediyor.

21 Haziran 1863, Mr. Corcoran, babasının masmavi bir gökyüzü altında, evlerinin önündeki tarlada yalpalayarak yürüdüğünü net bir şekilde hatırlıyor. Öğlen vakti. Adam ertesi gün ölmüş.

21 Haziran 1864, Mrs. Brady öğlen şelalelere gelmiş ve yolların çamur içinde olduğunu hatırlamaması mümkün değilmiş. Bundan, sabahın ilk saatlerinde bir fırtına koptuğunu çıkarıyorum. Mrs. Brady buraya gelmiş ama şelalelere hiç bakmamış, hatta görmemek için başını çevirmiş.

Bana anlattığına göre, o ânı o kadar çok beklemiş ki dayanılmaz bir düş kırıklığına uğrama korkusu sarmış içini.

21 Haziran 1865, bilinmiyor...

21 Haziran 1866, sabah hafif yağmur, öğle saatlerinde hava açıyor, sonra bir türlü boşalmayan bir sağanağın habercisi boğucu sıcak ve nemli bir hava saatlerce devam ediyor. Gece nem yüzünden hava yapış yapış. (Bu bilgiyi, şelaleleri görmeye gelen Charles Dickens'a borçluyum. Çok dikkatli biriydi. Şelalelerin, gerçekte Tanrı'nın varlığını kanıtladığını söyledi.)

21 Haziran 1867, öğleden sonra saat 16.40'ta, Mr. Pellatt'ın otluğuna yıldırım çarpar ve büyük ölçüde zarar verir. Akşam, günbatımından hemen sonra yine şiddetli yağış olur ama herkes çoktan sarhoş olmuştur, tanıklıklar pek güvenilir değildir.

21 Haziran 1868, babamın, çok gösterişli bir yaylı arabayla, yanında yeni, üstelik sarışın karısıyla dönüşünü nasıl unutabilirim? Güneş altında, evet, güneş altında.

21 Haziran 1869, boğucu sıcak. 21 Haziran Salı gününe rastladığı zaman kesin yağmur yağdığını, haftanın diğer günlerinde ise boğucu sıcak olduğunu düşünmeye başlıyorum.

21 Haziran 1870, herkesin tanık olduğu gibi, çoban Oliver Mowat çıldırır ve çıkan bir fırtına yüzünden kıyamet gününün geldiğini ilan eder; bu arada fırtına on üç büyükbaş hayvanın ve olup bitene bakmak için evinin damına çıkan yaşlı Malcolm'un ölmesine yol açar.

21 Haziran 1871, Miss Moore, Oliver Saltz'ın kendisine evlenme teklif ettiği gün, nemli akşam havasına göre fazla ince giyinmiş olduğunu düşündüğünü net olarak anımsıyor. Ama daha sonra Oliver Saltz'la evlenmemiş.

21 Haziran 1872, ben size yıldızları sayıyorduk diyorum, yıldızları sayıyorduk diyorum! 18 yaşına basmıştım o gün, sizce hiç yanılıyor olabilir miyim?

21 Haziran 1873, ünlü akrobat Cardarelli'nin gösterisi. Şelalelerin üzerine gerilen çelik bir halat üstünde yürür ve de düşmez. Çekilen iki fotoğraftan ufukta biraz bulutlanma ve hafif bir rüzgâr olduğu anlaşıyor.

21 Haziran 1874, Senatör Scott'un, vatandaşların hevesle hazırladıkları dekorları altüst eden şiddetli rüzgâr nedeniyle tatsız geçen ziyareti. Senatör Scott şelalelerin önünde şu cümleyi söyler: Gerçekten çok güzel.

21 Haziran 1875, bilinmiyor...

21 Haziran 1876, Peter Jenkins bir av bıçağıyla komşusu Bob Morris'i öldürdükten sonra kendini şelalelerden aşağı atar. Ayrılmaz iki dostmuşlar, o gün, güzel havanın tadını çıkarmak için birlikte balığa çıkmışlar. Aralarında ne geçtiğini kimse bilmiyor.

21 Haziran 1877, Şerif Carter'ın söylediğine göre, gündüz yakıcı bir güneş, akşam uzak bir yerlerde sağanak yağış görülür. Şerif, o gün görevinden ayrılır ve herkes rahat bir nefes alır. Son iki yılda gözleri neredeyse hiç görmüyormuş.

Wesson, bu noktadan itibaren Smith'le beraber "okumaya" başlar. Elinde metin yoktur, sözcükleri sanki eskiden beri bilirmiş gibi, inanılmaz bir biçimde ezbere söyler. İki ses bir arada çıkar. Arada bir Wesson bir-iki sözcük atlar ama sonra Smith'in sesine yeniden katılır. Üç kez 21 Haziran anıldıktan sonra sözü Wesson alır. Smith birkaç sözcüğü kaçırmaya başlar. Bir-iki kere Wesson'ın söylediklerini tekrar eder. En son 21 Haziran 1881'de kalır. Sonra yanında duran bir battaniyeyi alarak başına çeker, yan yatar ve görünüşte uyuyakalır. Bir daha hareket etmez. Wesson tek başına ama tıpkı Smith'in temposunda devam eder. Müziğin üzerinde yüzen bir mantra gibidir. Smith'in ona devrettiği bir mantradır.

- 21 Haziran 1878, bütün gece süren sağanak yağışın altında Bellington Maden Ocağı çöker. Ölen olmaz ama büyük korku yaşanır.
- 21 Haziran 1879, tarihsel ay tutulması. Gökyüzü kapalı olduğu için kimse göremez. Bütün gün tek bir bulut bile görülmemiştir.
- 21 Haziran 1880, Maestro Cunningham'ın inatla yapmak istediği ilk koro konseri. Sıcaktan sekiz kişi bayılır. Yerel gazetenin açıklayamadığı şekilde konser saati öğrenen on iki olarak belirlenmiştir.
- 21 Haziran 1880, doksan dört yaşındaki Miss Ascom bana, "Dünyaya on dört çocuk getirdim, iyi de oldu, ama sonuncusunu doğurduğum gün gökten kum yağıyordu; şimdi size bir şey söyleyeceğim: İşte o son evladım günün birinde katil oldu," dedi.
- 21 Haziran 1882, Miss Bellington adında bir kişinin girişiyle Niagara şehrinin ilk kumarhanesi açılır ve gazeteler bu olayın her ayrıntısını yazar, ama havadan söz etmezler. Buna karşın, açılışa katılan ve hâlâ hayatta olan birini bulacağımdan emindim. Buldum da. Ne yağmur ne sıcak, hiçbir şey anımsamıyor. Masasında sürekli 12 sayısının çıktığını hatırlıyor.
- 21 Haziran 1883, şiddetli bir fırtınadan sonra günbatımında gökkuşağı. Buralarda, 21 Haziran'da havanın sık sık bok gibi olduğunu ileri sürmeye başlayabilirim.
- 21 Haziran 1884, balayındaki genç bir çift dalgalara kapılır ve şelalelerden aşağı düşerek ölür. Nehir sularında serinlemeye gitmişlerdir. Çok sıcakmış. Kızın adı Dory'ymiş.
- 21 Haziran 1885, *Yazın ilk günü / güneş parlıyor dünyanın üzerine / ama yağmur yağıyor yüreğime*. Yerel şair Mrs. Greta Armenian'ın tartışılabilir ama yararlı bir şiirinin ilk üç dizesi.
- 21 Haziran 1886, tarihsel 1886 fırtınası.
- 21 Haziran 1887, seksen sekiz yaşındaki Mrs. Derby ev-

lendiği gün havanın nasıl olduğunu öğrenebilmem için bana günlüğünü armağan etti: sağanak yağmur. Günlük sayesinde, değişik tarihlerdeki yedi günün hava durumunu öğreniyorum. Mrs Derby'nin uzun yaşamı boyunca sadece üç şeyi gerçekten sevdiğini de anlıyorum: at yarışları, elmalı pasta ve kız kardeşinin kocası.

21 Haziran 1888, şelalelere gelen bininci treni kutlama töreni düzenleniyor ve bahar havasında çok görkemli ve neşeli bir şekilde geçiyor.

21 Haziran 1889, yaşlı Jameson'ın cenazesi. Hava güneşli, boğucu sıcak. Mezarlıktan dönüşte yağmur çiselediğini söyleyenler var ama Jameson'ın oğluna göre bu doğru değil.

Sonraki beş 21 Haziran boyunca mantra Rachel'a geçiyor. Wesson, Smith'in yaptığı gibi, söylediği son şeyden sonra battaniyeyi başına çekip kımıldamıyor ve uykuya dalgıyor. Sahnede Rachel kalıyor ve mantrayı sonuna kadar götürüyor.

21 Haziran 1890, güneşli, ılık bir günde, beş yıl boyunca yöre geleneği haline gelecek olan hoş bir gösteri, yani uçurtma yarışı vardır. Hesaplarıma göre o gün, elinde uçurtma olan bir yarışmacıya yıldırım çarpma olasılığı yaklaşık yüzde on dördtü.

21 Haziran 1891, uçurtma yarışının ikincisi. Güneşli bir gün, yarışmayı bira üreticisi McCorny'nin oğlu kazanır.

21 Haziran 1892, uçurtma yarışının üçüncüsü, boğucu sıcak bir gün, yarışmayı sarı örgüleriyle ünlü Jessica Jones kazanır.

21 Haziran 1893, uçurtma yarışının dördüncüsü, gökyüzü kapalıdır, yarışmayı dünya uçurtma şampiyonu olduğunu ileri süren bir yabancı kazanır. Bu bir İtalyan'dır.

21 Haziran 1894, uçurtma yarışının beşincisi, şiddetli rüzgâr, öğleden sonra dört buçukta beklenmedik fırtına,

19 numaralı yarışmacıya yıldırım çarpar ve o günden sonra geleceği öngörmeye başlar. Kendine gelir gelmez söylediği ilk şey şudur: Gelecek yıl bu lanet olası kentte hiçbir uçurtma yarışı yapılmayacaktır.

21 Haziran 1895, bilinmiyor...

21 Haziran 1896, şelaleleri ziyaret gelen ünlü illüzyonist Bardanovski, İtalyan Kontes Giulia Aberti'yi ilk kez gördüğü akşam ılık bir havadan söz ediyor. Bardanovski iki yıl sonra kontes uğruna intihar eder.

21 Haziran 1897, yaşlı Albert, "21 Haziran 1897'de, kumarda her şeyimi kaybettiğimi ve hemen sonra, bir daha asla görmediğim, tatlı tatlı çiseleyen yorgun ama acısız bir yağmur altında, inanılmaz bir özgürlük hissiyle saatlerce yürüdüğümü elbette unutamam," diyor. Kendisi şimdi belli bir başarıya ulaşamamış aşk romanları yazıyor.

21 Haziran 1898, üç günlük şiddetli yağmurdan sonra şelalelerin batı cephesinde bir kaya çıkıntısı çökererek, o sırada şelalelerin görkemini hayranlıkla izlemekte olan Alman bir gazeteciyi aşağı sürükler. Böyle bir ölümün kabul edilebilir olup olmadığını insan kendi kendine sormadan edemiyor.

21 Haziran 1899, Matt Cork, kıyamet gibi bir yağmura yakalanıp arabasıyla batağa saplanınca Darmington'a yapacağı yolculuktan vazgeçer ve yürüyerek evine döner; evde karısı Elizabeth'i erkek kardeşiyle yatakta bulur. Elizabeth'in erkek kardeşiyle değil, kendi erkek kardeşiyle bulduğunun altını çizdi.

21 Haziran 1900, kuraklığın ellinci günü nedeniyle Rahip Campbell, Nuh'un Gemisi üzerine etkileyici bir vaaz verir. Bu vaaz daha sonra yerel gazetenin "Güneş Çarpması" köşesinde yayınlanır.

21 Haziran 1901, Mrs. Higgins, Great Falls'ın yeni bölümünü açar; yıldızların altındaki harika dans gecesini hatırlamayan yok.

21 Haziran 1902, yarın. Güneşli, harika bir günün berrak ışığında, yirmi üç yaşındaki Rachel Green, boş ve yeni sayılabilecek bir bira fıçısının içinde, Niagara Şelaleleri'nden aşağı inen dünyadaki ilk insan olacak. Adı bir daha asla unutulmayacak.

Yedinci Hareket, Doğaçlama, Sonra Görkemli Andante.

Ani ve keskin bir ışığın ardından karanlık ve çok kuvvetli bir su sesi. Tiyatro fıçıya dönüşür ve ivintilerin arasına girer.

Tiyatro akıntıda kaymaktadır, şelalelerden aşağı düşer ve elli metrelik bir uçuştan sonra suya çarparak girdaplarda kaybolur.

Suyun içinde kaybolduğı anda ses tamamen değişir, boğuk ve uzaktan gelmeye başlar. Önce net olarak iki şey duyulur: müzik kutusunun melodisi ve Rachel'in soluğı. Durmak üzere olan müzik kutusunun melodisi yavaşladıkça Rachel'in soluğı daha sıkıntılı çıkmaya başlar. Bu sürenin uzunluğundan korkmamak gerekir: Dayanılmaz oluncaya kadar devam etmelidir. Rachel'in son nefesleri neredeyse hırıltı gibi çıkar. Müzik kutusu son bir notayla durur. İşte tam o saniyede tiyatro suyun içinden dışarı fırlar. Sahneyi yine ani ve keskin bir ışık, su, ivinti, şelale sesleri kaplar. Birdenbire dinecek olan çok güçlü ve kısa bir patlama duyulur.

Tiyatro yeniden tiyatro olur ve yeniden karanlığa ve sessizliğe gömülür.

Sahnenin ortasında oturan bir kadının üzerine doğrultulmuş tek bir ışık vardır. Kadın elli, altmış yaşlarındadır. Çok güzel olması şart değildir, ama tabii ki hayran kalınacak kadar şık giyinmiştir; saçlarından ayakkabılarına kadar her ayrıntı, gelişigüzel değil özenle yaratılmıştır. Diğer oyuncular da asla görülmeyen mütevazı bir zenginliğe sahiptir. Kesinlikle biraz önce görülen dünyayla ilgili olmayan bir dünyanın parçasıdır.

Kadın, heyecan ya da duygu yansıtmayan pürüzsüz bir sesle, güzelliğinden emin, hareketlerini en azda tutarak konuşur. Duygusal ses değişimleri belli belirsizdir, hatta hemen hiç yoktur ve bir trajedi mi yoksa mutlu bir son mu anlatmakta olduğunu sadece ses tonundan her an saptamak güçtür. Sadece ara sıra, istemediği bir sıcaklığı açığa vurur. Yalnızca bazen yavaşlamayı kabul eden düz bir tempo izler. Gücünü asla kaybetmez ve sıkıcı olabileceği olasılığını hiç mi hiç göz önünde bulundurmaz. Sevimsiz olmamalı ama çekici de görünmemeli. İzleyiciler ilk sözcüğünden son sözcüğüne kadar, sanki tek bir cümle dinler gibi ondan gözünü ayırmamalı. Tıpkı bir ay tutulmasına ya da bir nehirden geçen bir kayığa bakar gibi.

MRS. HIGGINS

Fıçı, sanki yukarı atılmış gibi sudan fırladı. Uçuyordu. İnsanların, soluk almaları engelleniyormuş gibi, boğuk çılgılığı andıran bir ses çıkardıklarını anımsıyorum. Fıçı yükselerek bir süre hiçbir ağırlığı yokmuş gibi havada kaldı, sonra yeniden nehre düştü. Ama düşündüğüm zaman aklıma çok yavaş gerçekleşen bir şey geliyor, oysa tabii ki öyle olmadı. Bu tür anlarda zaman tuhaflaşır ve her ayrıntıda bir tür sonsuzluk vardır. Çocukken dünya böyledir. Fıçı galiba bir kez daha dışarı fırladı, anımsayamıyorum ama sonunda, sanki afallamış gibi, neredeyse hiç hareket

etmeden su üstünde kaldığını, sonra da akıntıya kapıldığını ama neredeyse direnerek gittiğini anımsıyorum. Sonra kapağının tak diye açıldığını gördük. Yanımda Wesson vardı, onun usulca *Hayır* dediğini, sadece *Hayır* dediğini net olarak anımsıyorum. O noktada, yaklaşık on metre boyunca su yüzeyi neredeyse bir göl gibidir, sonra kırılmaya, dalgalanmaya başlar ve akıntılara yer verir. Rachel'ın kolunu gördüm, gördüğümü sanıyorum, dışarı sarkmıştı, insanlar onun kafasını gördüler ama o anda hiçbirimiz... anlamak zordu. Ne olması gerektiğini de bilmiyorduk, o anda, aklımızda atlayış vardı, ama Rachel sonra sudan nasıl çıkarılacaktı, bilmiyorduk, Wesson biliyordu, ona baktım ama sadece nehri inceleyen, tanınmayacak hale gelmiş bir adam gördüm, bir şey arıyordu. Fıçı su almaya ve ilk dalgalar arasında bir görünüp bir yok olmaya başladı. Bir süre sonra fıçıyı göremez oldum, onu bir daha gören olmadı, mutlak sessizliği anımsıyorum. Sonra bir çığlık duyuldu. Bir çığlık daha. Tam gözümüzün önünde ama nehrin ortasında bir dalganın köpüğüne benzer bir beyazlık belirdi, bu Rachel'dı, onun elbisesiydi; bir an akıntıyla sürüklenirken ortaya çıktı ama fıçı yok olmuştu. Wesson'ın suya girdiğini, sonra geri döndüğünü ve nehir kenarındaki patikada koşmaya başladığını gördüm. Peşinden gidenler oldu. Ben hareketsiz, ayakta duruyordum. Sonra bir an daha Rachel, başı arkaya düşmüş, hava ararmış gibi dalgaların arasında belirdi, sonra ivintiler başladı. Bir sürü insan koşuyordu. Çığlıklar atılıyordu. Bunun üzerine ben de koşmadan patikada ilerlemeye başladım, gözümü nehirden ayırmıyor, hiçbir şey düşünmüyordum, hiçbir şey. Ne kadar olduğunu bilmediğim bir süre yürüdüm ve eski kulübenin olduğu yerde, nehir kenarında insanların toplanmış olduğunu gördüm. İbre gibi ilerleyen adımlarımı anımsıyorum, insan nasıl da tuhaf bir sakinliğe bürünebiliyor. Kalabalık geri çekilip geçmeme izin ver-

di, ben Mrs. Higgins'im, eğer şelalelerde bir kraliçe varsa o da benim. Bildikleri bir hareketle onlara teşekkür ettim ve yüzümün tek bir kasının oynamamasına dikkat ederek baktım, çünkü benden bunu beklerler. Wesson'ı gördüm, yere diz çökmüş, iki elini birden Rachel'in başının üzerine koymuştu, sanki küçük bir hayvanı tutarmış gibi elleri hiç kımıldamadan sabit duruyordu. Sanırım Rachel'a bir şeyler söylüyordu, gerçekten usulca ve sadece ona hitap ediyordu. Çamura diz çöktüm, gözlerimin canlı bir şeyler aradığını anımsıyorum. Sonra tuhaf bir içgüdüyle ellerini tutup düzelttim, parmaklarını düzgün duruma getirdim, güzel, hoş görünecek şekilde avuçlarını çevirdim. Yanlış bir yazgının büyüklüğünü durdurmak için artık çok geç kalınmış olduğu halde, küçük kusurları tuhafça düzeltme gereksinimiydi benimkisi. Ama belki de irade dışı yapılan kadınsı bir hareket, Rachel ile benim aramda olan bir şey, engellenemez bir şefkat gösterisiydi sadece. Oysa ben şefkat göstermeyi hiç becerememişimdir. Wesson dönüp bana bakınca ona bir işaret yaptım. Ellerini Rachel'in başından çekti. Böylece Rachel'ı gördüm ama artık o, Rachel değildi. Tuhaf bir maskeydi, işte o zaman Wesson'ın ellerini oraya dayayarak ne yapmak istediğini anladım: Sonsuza dek kaçıp gitmeden önce Rachel'in yüzünü durdurmak istiyordu. Yaşamı, evet hayatı, bizim adımlarımızın yavaşlığı ve yüreklerimizin karasızlığı yüzünden fazla hızlı bir biçimde çekip gitmişti. Onu nehir almıştı, biz bilgelik gösteremeyip Rachel'ı ona bırakmıştık. Ama bilgelik, bakın...

Bir akşam önce Rachel'a, Great Falls'a dans etmeye gelmesini söyledim ama istemedi, çok korktuğunu söyledi. Atlayıştan korkmuyorum, ölmekten korkmuyorum, fıçının içinde durmaktan korkuyorum, dedi. Bunu gidip o ikisine söylemeyin ama ben o fıçının içinde kapalı kal-

maktan fena halde korkuyorum, dedi. İçinde delireceğim, dedi. Düşünme, hadi dans etmeye gel, diye ısrar ettim. Fıçının içindeki karanlığı düşünmeden edemiyorum, dedi. Bunun üzerine sadece onu kollarımın arasına alıp sıkıca sarıldım, oysa ben şefkat göstermeyi hiç bece rememişimdir. Ona yardımcı olmak için söyleyebileceğim şeyi, ancak o günü, atlayışını, çılgınlığını daha sonra düşündükten sonra, yani çok geç anladım. Birçok insanın aynı şekilde, kendilerini gerçekten canlı hissetmek için, her şeyi tehlikeye sokarak, hayatlarından, ayrıca kendilerinden dışarı atladıklarını söylemem gerekirdi. Hepsinin, kendilerini korkularının içine, korkularının havasız fıçısına kapatarak bunu yaptıklarını ona söylemem gerekirdi. Orası çok küçük, çok karanlıktır, içinde yalnızsındır, soluk almakta güçlük çekersin. Olayları değiştirmek için yapılabilecek hiçbir şey yoktur; eğer birileri bizim için oraya küçük bir müzik koyma özenini göstermişse şanslıyız demektir; ya da bizi eve, herhangi bir eve götürmek üzere nehrin bir kıvrıntısında bekleyen bir dostumuz varsa kendimizi yine şanslı hissedebiliriz. Ona bunu söylemem gerekirdi. Oysa sadece sarıldım ona ve hiçbir şey söyleyemedim. Sevgili Rachel... Bir zafer günü yaşamaya gerçekten layıktı, onu ve öbür iki deliyi nasıl özlediğimi bir ben bilirim bir de Tanrı. Ama olmadı işte, çoğu kez beklenen olmaz. Ekilir, biçilir ama iki şey arasında çoğunlukla bir bağlantı yoktur. Olduğunu öğretirler sana ama... bilmem, ben hiç görmedim. Zaman olur ekersin, zaman olur biçersin, o kadar... İşte bunun için bilgelik gereksiz bir kural, hüznün doğru olmayan bir duygudur, her zaman. O gün özenle ektik, hayal, çılgınlık ve yetenek ektik. Ne biçtik, belirsiz bir meyve: bizi her zaman güzel ve gizemli kılacak bir anının güzel ışığını ve bir duygulanmanın ayrıcalığını. Tanrı'nın izniyle, bu, kalan ömrümüz boyunca kurtulmamıza yeterli olsun.

Sekizinci Hareket, *Allegro*.

Smith tamamen lacivert, Wesson tamamen kırmızı giymiştir. İzleyicilere doğru, panayır satıcılarına benzer bir tavırla konuşmaya başlarlar. Sonra kafalarına estiği gibi ama sürekli izleyicilere doğru konuşurlar.

SMITH

Şu anda Meksika'da yaşıyoruz, çok güzel bir ülke.

WESSON

En azından Mr. Smith'in sahtecilik ve iflastan aranmadığı bir ülke.

SMITH

Hadi canım!

WESSON

Bir silah atış poligonumuz var, geçinip gidiyoruz.

SMITH

Çok geniş açılımları olan bir iş olduğunu söylemek gerekir.

WESSON

"Smith & Wesson, bizimle ateş et." Bu işin Meksikalıların dikkatini nasıl çekeceğini görmek gerek.

SMITH

Kulübe bir teknoloji ve marangozluk harikası. Dört lastik tekerlek üzerine kuruldu, 16 saniyede sökülebiliyor ve tüfekler dahil, sadece 314 kilo.

WESSON

İki katırımızı taktık mı, yola çıkmaya hazırız demektir.

SMITH

Katırların adı mı?

WESSON

Isotta ve Fraschini.

SMITH

Haftalık gelir mi?

WESSON

Ben ne bileyim canım?

SMITH

Müthiş!

WESSON

Müthiş!

SMITH

Ama bizim anlatmak istediğimiz şey bu değildi.

WESSON

Evet, değildi.

SMITH

Başka bir şey söylemek istiyoruz. Siz anlatmak ister misiniz?

WESSON

Hayır, hayır, siz daha iyi, ayrıntılı anlatırsınız.

SMITH

Teşekkür ederim.

WESSON

Daha sıkıcı ama iyi anlatırsınız.

SMITH

Sıkıcı mı?

WESSON

İyi anlatırsınız dedim.

SMITH

Anladım, sıkıcı diye duydum da.

WESSON

Tuhaf, sıkıcı ve iyi demiştim.

SMITH

Heh, tamam işte.

WESSON

Ya da sadece iyi dedim, anımsamıyorum.

SMITH

Hayır, hayır, sıkıcı ve iyi dediniz.

WESSON

Evet, olabilir, haklısınız.

SMITH

Teşekkür ederim.

Bir an dururlar. Tartışma tam olarak anlaşılmamıştır. Ama sonra boş verirler.

WESSON

Neyse.

SMITH

Neyse.

WESSON

Rachel'ı unutmadığımızı söylemek isteriz. Yani onun için buradayız. Burada derken Meksika'da demek istemiyorum, ama genelde onun için... Sabah kalkıyoruz, yaptığımız hareketlerin çoğu... Siz anlatmayacak mıydınız?

SMITH

Konuşturursanız anlatacağım...

WESSON

Ah, tamam, şimdi hatırladım, her şey bir akşam başladı, atlayıştan birkaç gün önce, benim kulübedeydik ve Rachel bir ara şöyle bir soru sordu: Ne kaybedeceğim?

SMITH

Şelalelerde ölürsem ne kaybedeceğim? Hayattan, evet, hayattan ne kaybedeceğini öğrenmek istiyordu. Bunu bize soruyordu.

WESSON

Bunun üzerine Mr. Smith bir rapor sunmaya başladı... çok ayrıntılı... neyse, Rachel bir ara sözünü kesti ve hayatta sevdiği şeyleri saymaya başladı. Yapmaktan hoşlandığı ve o atlayış sırasında ölmesi durumunda korkunç bir şekilde özleyeceği şeylerdi bunlar.

SMITH

Yirmi bir şey.

WESSON

Bir sürü. Ama tam ona göre, tuhaf şeylerdi tabii ki, ne bileyim...

SMITH

Cebinde, her zaman, parmaklarının ucuyla dokunabileceği bir çivi olması. Odalardan çıkıp kapıları açık bırakmak. Tek renk ama her gün ayrı bir renkte giyinmek.

WESSON

Hepsi de...

SMITH

Yatakta yemek yemek ve kırıntılar arasında uyumak.

WESSON

Davranışlarla ilgili şeyler. Ama gerçekten de asla yapmadığı ama er ya da geç yapmayı aklına koyduğu şeyler de vardı.

SMITH

Kasaba panayırlarında atış poligonları kurmak.

WESSON

Bir ara Tanrı'ya inanmak isterim bile demişti. Tanrı'ya inanmaktan lanet olası bir biçimde hoşlanacağını söylemişti.

SMITH

Gidip bir kilisede saatlerce oturabilecek bir tipti, ama dua etmek için değil, hayır, sadece orada bulunmaktan hoşlandığı için. Daha önce hiç anlamadığım bir şey daha vardı ama...

WESSON

El Paso'lu rahibi anlatsanıza...

SMITH

Hayır, şimdi olmaz...

WESSON

El Paso dışında, ıssız bir yerde bulunan bir kilisede oturmuştuk, tıpkı Rachel gibi, uzun bir zaman geçmişti, baktık bir rahip geliyor.

SMITH

Boş verin o hikâyeyi, kimsenin ilgisini çekmez...

WESSON

Upuzun, sıskacık bir adam. Yaklaştı ve bize ne sordu biliyor musunuz?

SMITH

Hayır, *ben* ona yaklaştım: Rahip olduğu için belki bize yararlı olabilir, diye düşündüm, yanına gittim ve çok saygılı bir şekilde şöyle dedim: Özür dilerim, buralı değiliz, ben ve iş arkadaşım, Tanrı'ya hiç inanamayan insanlar için inanmalarını sağlayacak bir yöntem var mıdır diye soruyorduk kendi kendimize.

WESSON

Rahip soruma bir soruyla yanıt verdi.

SMITH

Kilisenin önündeki avluya sıçan katır sizin mi?

WESSON

Sonra elindeki av tüfeğini bize doğrultarak, çıkın dışarı, gibi bir şeyler homurdandı.

SMITH

Tüfeği Smith & Wesson'ın güzel bir modeliydi. Bunun üzerine, adlarımızla ilgili tuhaf rastlantı üzerine hoş bir sohbet başladı aramızda, sonunda arkadaş olduk.

WESSON

Bir süre onda kaldık, Mr. Smith çan sistemini onardı, ben odun deposunu düzelttim, güzel günler geçirdik, değil mi?

SMITH

Çok.

WESSON

Sonunda vedalaşırken bize şöyle söyledi: Şu Tanrı'ya inanma hikâyesi vardı ya... Çok mu gerekiyor?

SMITH

Bir kız arkadaşımıza bir armağan vermek istiyorduk, dedim.

WESSON

Başını salladı, sonra şöyle söyledi: İşi bir mücevherle halledemez misiniz?

SMITH

Hadi, geç oldu, poligonu açmamız gerekiyor. Gidelim.

WESSON

Hayır, demek istiyorum ki... o kız hayatla ilgili şeyleri seviyordu, onun için de... Zaten bizim yapacak fazla da işimiz yoktu...

SMITH

Yok, o kadar da değil canım...

WESSON

Siz istatistik yapıyorsunuz, tamam...

SMITH

Cebimde 869 Meksika günü var ve daha yeni başladım...

WESSON

Evet, tabii. Ama ben de... dünyada okuyacak ne çok nehir olduğunu bilemezsiniz, yani yolculuk ede ede hepsinin aynı dilde yazdığını keşfettim, yani sadece o nehir şey değildi... Bütün nehirler bir şekilde, aynı...

SMITH

Biraz kopmaya başladınız.

WESSON

Ne?

SMITH

Daha anlaşılır olmalısınız.

WESSON

Ne bileyim. Nehirlere bakıyorum.

SMITH

Mükemmel.

WESSON

Bunu neden söyledim?

SMITH

Yok, önümüzde çok zaman olduğunu söylüyordunuz ve...

WESSON

Heh, tamam... biz hayattayız ama Rachel yok artık, onun için onun yaşayamadığı her şey...

SMITH

Yazmak! Tüh ulan, tam da onu unuttuk...

WESSON

Ben unutmadım, bu konunun açılmamasını umuyordum...

SMITH

O akşam en çok sevdiğim şey yazmak, demişti. Sonra, eğer ölürsem yazamayacağım kitaplar hangi cehennemi boylayacak? diye sormuştu.

WESSON

Ne yazık ki şimdi bunun yanıtını biliyoruz.

SMITH

Evet. *(Yakınlarda bir yerde duran bir çantayı alır, açar ve gelişigüzel ciltlenmiş kalın kitaplar çıkarır.)*

WESSON

Gülünç. Onları siz yazdınız.

SMITH

Siz hep yatakta yemek yiyip kırıntıların arasında uymuyor musunuz? Ben de kitap yazıyorum: *(Kitapları tek tek eline alıp başlıklarını okur.)* “Mr. Pimmer’in İsteksiz Yükselişi ve Anlaşılmaz Düşüşü”, “Eşsiz Dört Kardeş”, “Ballington Hastanesi’nin Batışı”... Hepsi de macera romanı.

WESSON

Şey, belki macera sözcüğü birazcık abartılı.

SMITH

Ne demek istiyorsunuz?

WESSON

Yok, bir şey demek istemiyordum ama kendi kendime, oturup yazdığınıza göre daha heyecanlı şeylere yer vermeniz olmaz mı, diyordum.

SMITH

Çok heyecanlı şeyler yazıyorum ben!

WESSON

Sizin heyecanlı dediğiniz şey, birinin sakal tıraşı olurken bir benini kesmesi.

SMITH

Çünkü adama ateş ediyorlar!

WESSON

Ama sekiz sayfa önce ateş ediyorlar!

SMITH

Çünkü uzaktan ateş ediyorlar!

WESSON

Kurşunu postayla yollasalardı daha önce vururlardı!

SMITH

Canına okuduğumun... (Öylece kalır. Bir an susar ve kendini toparlar. Yeniden çok sakindir.) Çok olgunlaştım. Hayatta başına gelenler seni olgunlaştırıyor. Ben onları ya-

yımlamıyorum, tamam mı? Yazıyorum, sadece yazıyorum... Bunun gülünç olduğunu da biliyorum. Birisi öldüğü zaman yapacak fazla bir şey yoktur çünkü...

WESSON

Neyse.

SMITH

Neyse.

WESSON

Poligonu artık açmamız gerekiyor.

SMITH

Meksikalılar dakikliğe pek önem vermezler ki...

WESSON

Ama biz veririz.

SMITH

Biz veririz.

WESSON

O zaman saati geldi.

SMITH

Evet.

Ayağa kalkarmış gibi yaparlar ama gerçekte otururlar. Söylenecek bir şeyler daha olduğu anlaşılır ama sessiz kalırlar. Tiyatroya bakarlar. Sonunda Wesson konuşur.

WESSON

Ama bizden özellikle istediği bir şey vardı: Eğer hayatta

kalamazsam, lütfen, her fırsatta hikâyemizi anlatın, dedi. Dinlemek isteyen ve zamanı olan birilerini bulun ve anlatın. Bazı bölümleri uydurursanız önemli değil... Elinizden geldiğince iyi anlatmanız yeter. Her seferinde ilk kez ya da en güzel şekilde anlatıyormuş gibi anlatın.

Gereken süre boyunca, orada sessizce otururlar. Sonra Smith tüylü bir oyuncak, küçük bir zürafa çıkarır.

SMITH

Hedefi vuranlara verilmek üzere çok güzel armağanlar buldu, yumuşak, kumaştan, tüylü küçük oyuncak hayvanlar, istediğin hayvanı seçebilirsiniz, diyelim ki kunduz seviyorsun, kunduz seçiyorsun, yılanlarımız, baykuşlarımız, öküz başlı antiloplarımız var...

WESSON

İnanılmaz ama Meksikalılar bayılıyorlar bu oyuncaklara.

SMITH

Havaya atıp üzerlerine ateş ediyorlar.

SON

